

----- **BESLUIT** -----

OMGEVINGSVERGUNNING (uitgebreide procedure) W-2018-0499

Wij, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Drimmelen, hebben een aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning ontvangen van:

De heer [REDACTED], Zonnepark De Bergen B.V.
[REDACTED]
[REDACTED]

De aanvraag is ontvangen op: 15 oktober 2018

Voor het project met de volgende activiteiten:

- *afwijken regels bestemmingsplan voor het zonnepark 'de Bergen'*
- *het bouwen van een zonnepark met bijbehorende voorzieningen in de bestaande schuur*
- *aanleggen van een uitweg*

Op het perceel	Plaatselijk bekend:	gebied tussen Bergen en Nieuwe Bredasebaan
	Kadastraal bekend:	Terheijden
	Sectie en nummers:	I 627, I 739, I 1592, I 1594 en I 1865

Procedure

Indieningsvereisten

De aanvraag is getoetst aan de daarvoor geldende indieningsvereisten, zoals deze zijn opgenomen in de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

De aanvraag voldeed aanvankelijk niet aan de in de Mor gestelde voorschriften voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning. In verband hiermee hebben wij u op 3 december 2018 schriftelijk verzocht om voor 30 januari 2019 aanvullende gegevens in te dienen. De betreffende gegevens hebben wij op 16 januari 2019 ontvangen. Enkele stukken zijn vervolgens aangepast vanwege de zienswijzen die zijn binnengekomen.

Een reeds doorlopen beroepsprocedure bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant en een hoger beroepsprocedure bij de Raad van State heeft ertoe geleid dat een aanvankelijke vergunningverlening niet in stand bleef. Om die reden is het aan het college om opnieuw tot besluitvorming omtrent de aanvraag d.d. 15 oktober 2018 te komen. De aanvraag is tevens op onderdelen aangevuld vanwege de tijd die is verstreken sinds het indienen van de aanvraag.

De aanvraag voor een omgevingsvergunning voldoet aan de geldende indieningsvereisten en is als gevolg daarvan in behandeling worden genomen. De aanvraag omvat de stukken die zijn weergegeven in **bijlage 1**. Deze stukken leveren in beginsel voldoende informatie op voor een goede beoordeling van de aanvraag en maken deel uit van het besluit.

Het college is voor het onderhavige besluit uitgegaan van de stukken die uiterlijk op 10 november 2023 zijn ingediend door de aanvrager.

Bevoegd gezag

Gelet op bovenstaande projectbeschrijving, alsmede op het bepaalde in hoofdstuk 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de daarbij horende bijlage zijn wij het bevoegd gezag om een integrale omgevingsvergunning te verlenen. Daarbij zijn wij er procedureel en inhoudelijk verantwoordelijk voor dat in ons besluit alle relevante aspecten aan de orde komen met betrekking tot de fysieke leefomgeving, zoals ruimte, milieu, natuur en aspecten met betrekking tot bouwen, monumenten en brandveiligheid. Verder dienen wij ervoor zorg te dragen dat de aan een omgevingsvergunning verbonden voorschriften op elkaar zijn afgestemd.

Voorbereiding besluitvorming

De voorbereiding tot het nemen van een besluit hebben wij uitgevoerd volgens de uitgebreide procedure in de zin van artikel 3.10 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), omdat de aanvraag geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo en slechts vergunning kan worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° van de Wabo.

Terinzagelegging

Vanaf 28 juli 2023 heeft een ontwerp van deze beschikking gedurende een periode van zes weken (opnieuw – na de uitspraak van de Raad van State) ter inzage gelegen en is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt. De ingekomen zienswijzen geven geen aanleiding om af te zien van het verlenen van de aangevraagde omgevingsvergunning, hoewel de aanvrager wel om verduidelijking ten aanzien van een aantal aspecten is gevraagd. De zienswijzennota waarin wordt ingegaan op het aangevoerde is bij deze beschikking gevoegd als **bijlage 2**. Deze zienswijzennota is door de gemeenteraad (raad) vastgesteld.

Verklaring van geen bedenkingen

Op grond van artikel 2.27 van de Wabo wijst het Bor of een bijzondere wet, categorieën van gevallen aan waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft. Omdat het hier een geval betreft als vermeld in artikel 2.1, lid 1, onder c, van de Wabo, juncto artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3°, van de Wabo (afwijken van het bestemmingsplan) juncto artikel 6.5, lid 1, van het Bor wordt de omgevingsvergunning niet verleend dan nadat de raad van de gemeente Drimmelen heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft.

Op 14 december 2023 hebben wij van de raad een verklaring van geen bedenkingen ontvangen, waaruit blijkt dat er, gelet op het belang van de ruimtelijke ordening, geen bedenkingen zijn tegen het verlenen van de gevraagde vergunning (**bijlage 3**).

Overwegingen

De volgende onderdelen horen bij en maken deel uit van de omgevingsvergunning met het registratienummer W-2018-0499, aan Zonnepark De Bergen B.V. voor het realiseren van een zonnepark op het gebied tussen Bergen en Nieuwe Bredasebaan, kadastraal bekend gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummers 627, 739, 1592, 1594 en 1865:

- het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheersverordening, een exploitatieplan, regels gesteld door Rijk of Provincie of een voorbereidingsbesluit (artikel 2.1, lid 1, onder c, van de Wabo);

- het (ver)bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1, lid 1, onder a, van de Wabo);
- een uitweg maken, hebben of veranderen of het gebruik daarvan veranderen (artikel 2.1, eerste lid onder a en 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

Wij hebben met betrekking tot deze onderdelen het volgende overwogen.

ACTIVITEIT AFWIJKEN REGELS BESTEMMINGSPLAN

Overwegingen

Ten aanzien van de activiteit 'afwijken van het bestemmingsplan' (artikel 2.1, lid 1, onder c, van de Wabo) hebben wij overwogen dat:

- ter plaatse het bestemmingsplan 'Buitengebied' (d.d. 13 maart 2014) vigeert;
- op grond van dit bestemmingsplan de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft, zijn bestemd met de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden-landschap' en de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Attentiegebied ehs';
- binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschap' nieuwvestiging (van andere dan agrarische functies) niet is toegestaan en uitbreiding van bestaande bouwvlakken slechts onder voorwaarden mogelijk is;
- de aanvraag niet past binnen het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied';
- de raad op 14 december 2023 als besluit heeft geconcludeerd dat de aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en heeft verklaard dat tegen het project geen bedenkingen bestaan (**bijlage 3**);
- voorafgaand aan de onderhavige beschikking een planschadeverhaalsovereenkomst is gesloten, waarbij de realisatie van het project verder voor rekening is van de initiatiefnemer en deze economisch uitvoerbaar is.

Conclusie

Het geheel overwegende zijn wij van mening dat het aangevraagde kan worden vergund, mits wordt voldaan aan de voorschriften die zijn opgenomen in dit besluit en de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bijlage(n).

Voorschriften

De volgende voorschriften zijn aan deze activiteit verbonden:

1. De instandhoudingstermijn bedraagt 25 jaar, gerekend vanaf de dag dat de omgevingsvergunning in werking is getreden (de **Instandhoudingstermijn**).
2. De Landschappelijke Inpassing, overeenkomstig de bij dit besluit behorende gewaarmerkte documenten dient uiterlijk binnen het eerste plantseizoen (14 oktober tot en met 30 april) na de inkennisstelling voor aanvang van de werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 4 bij de activiteit '(VER)BOUWEN VAN EEN BOUWWERK)' volledig gerealiseerd te zijn. Indien voornoemde inkennisstelling vier (4) maanden of korter voorafgaand aan de start van het plantseizoen wordt gedaan, dan dient de Landschappelijke Inpassing in het eerst daaropvolgende plantseizoen volledig gerealiseerd te zijn.
3. De Landschappelijke Inpassing dient gedurende de gehele Instandhoudingstermijn in stand te worden gehouden alsmede zorgvuldig onderhouden en beheerd te worden, hetgeen aan de orde is als het onderhoudsplan "**Beheersplan Zonnepark De Bergen versie 13 Aug 2019**" in acht wordt genomen.
4. Binnen zes (6) maanden na het verstrijken van de Instandhoudingstermijn, moeten:

- (i) het zonnepark (de zonnepanelen, de constructieve elementen en de onder- en bovengrondse infrastructuur), en
- (ii) alle bijbehorende voorzieningen (hekwerken/bebouwing, verhardingen en alle andere bijbehorende bouwwerken, materialen etc.)

(hierna tezamen: '**zonnepark c.a.**') in het geheel zijn verwijderd en moeten alle percelen, kadastraal bekend als gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummers 627, 739, 1592, 1594 en 1865 (waaronder de ondergrond van die percelen), voor zover het zonnepark c.a. daarop/-in was gerealiseerd, zijn hersteld in de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand (de **Ontmantelingsverplichting**). Onderdelen van de Landschappelijke Inpassing kunnen zijn uitgezonderd van de Ontmantelingsverplichting ingevolge voorschriften 5. tot en met 7.

5. Vergunninghouder dient uiterlijk twee (2) jaar vóórdat de Instandhoudingstermijn verloopt een schriftelijk voorstel aan het bevoegd gezag bij de gemeente te hebben toegestuurd voor het ontmantelen van de Landschappelijke Inpassing, bij/in welk voorstel:
 - (i) uitgangspunt is dat de percelen, kadastraal bekend als gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummers 627, 739, 1592, 1594 en 1865, voor zover de Landschappelijke Inpassing daarop/-in was gerealiseerd, worden hersteld in de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand, en
 - (ii) vergunninghouder zal onderbouwen in hoeverre het herstel conform het uitgangspunt als bedoeld onder (i) wel/niet is toegestaan op grond van de alsdan geldende wet- en regelgeving.
6. Na ontvangst van het voorstel als bedoeld onder voorschrift 5. zal het bevoegd gezag aangeven van welke onderdelen van de Landschappelijke Inpassing zij wenst dat deze wel/niet worden verwijderd.
7. De onderdelen van de Landschappelijke Inpassing, waarvan het bevoegd gezag heeft aangegeven dat zij wenst dat deze worden verwijderd (voorschrift 5.), moeten binnen zes (6) maanden na het verstrijken van de Instandhoudingstermijn volledig zijn verwijderd.
8. Vergunninghouder zal uiterlijk op de dag dat de in kennisstelling voor de aanvang van de werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 4 bij de activiteit '**(VER)BOUWEN VAN EEN BOUWWERK**' is gedaan, een bankgarantie ten bedrage van € 500.000,= (zegge: vijfhonderdduizend euro) bij de gemeente deponeren. Voornoemde bankgarantie moet zijn afgegeven door een in Nederland statutair gevestigde bankinstelling die beschikt over een vergunning ex art. 2:11 Wet op het financieel toezicht.
9. Vergunninghouder zal bij de realisering en exploitatie van het vergunde project de uitgangspunten die zijn genoemd (op pagina 4) in het stikstofrapport "**Stikstofuitstoot aanleg zonnepark De Bergen (d.d. 20 december 2023)**" in acht moeten nemen.

ACTIVITEIT (VER)BOUWEN VAN EEN BOUWWERK

Overwegingen

Ten aanzien van de activiteit '(ver)bouwen van een bouwwerk' (artikel 2.1, lid 1, onder a, van de Wabo) hebben wij overwogen dat:

- aannemelijk is gemaakt dat het bouwen van de bouwwerken, waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan het gestelde in het Bouwbesluit 2012;
- aannemelijk is gemaakt dat het bouwen van de bouwwerken, waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften van de Bouwverordening van de gemeente Drimmelen;
- de activiteit weliswaar in strijd is met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' (d.d. 13 maart 2014), maar er kan worden afgeweken van het bestemmingsplan (zie het onderdeel: '*AFWIJKEN REGELS BESTEMMINGSPLAN*') (artikel 2.1, lid 1, onder c, van de Wabo);
- het gaat om tijdelijke bouwwerken waardoor welstand hierop niet van toepassing is.

Het geheel overwegende voldoet de aanvraag aan de bepalingen uit artikel 2.10 en 2.12 van de Wabo en is het college voornemens om de aanvraag te honoreren voor de activiteiten bouwen van bouwwerken.

Voorschriften

De volgende voorschriften zijn aan deze activiteit verbonden:

1. Het bouwen moet geschieden conform de bij dit besluit behorende stukken en met inachtneming van onderstaande voorwaarden.
2. Een exemplaar van de vergunning en de gewaarmerkte stukken moeten op het werk aanwezig zijn en op verzoek van de ambtenaar van de gemeente getoond kunnen worden.
3. Uiterlijk drie weken voor aanvang van het desbetreffende onderdeel van het werk moet u de volgende gegevens en bescheiden indienen bij de gemeente:
 - Gegevens en bescheiden met betrekking tot belastingen en belastingcombinaties (sterkte en stabiliteit) en de uiterste grenstoestand van alle (te wijzigen) constructieve delen van het bouwwerk alsmede van het bouwwerk als geheel, voor zover het niet de hoofdlijn van de constructie dan wel het constructieprincipe betreft;

De uitvoering van de betreffende en daarmee samenhangende onderdelen van het werk mag niet beginnen voordat deze gegevens en bescheiden zijn goedgekeurd.

4. Ten minste twee dagen voor aanvang van de werkzaamheden en uiterlijk op de dag van beëindiging van de werkzaamheden moet u de gemeente schriftelijk op de hoogte stellen (artikel 1.25 Bouwbesluit 2012). Het is niet toegestaan de bouwwerken in gebruik te geven of te nemen wanneer de bouwwerken niet gereed zijn gemeld of wanneer er niet is gebouwd volgens de verleende vergunning.
5. De instandhoudingstermijn bedraagt 25 jaar, gerekend vanaf de dag dat de omgevingsvergunning in werking is getreden (de **Instandhoudingstermijn**).
6. De Landschappelijke Inpassing, overeenkomstig de bij dit besluit behorende gewaarmerkte documenten dient uiterlijk binnen het eerste plantseizoen (14 oktober tot en met 30 april) na de in kennisstelling voor aanvang van de werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 3 volledig gerealiseerd te zijn. Indien

voornoemde inkennisstelling vier (4) maanden of korter voorafgaand aan de start van het plantseizoen wordt gedaan, dan dient de Landschappelijke Inpassing in het eerst daaropvolgende plantseizoen volledig gerealiseerd te zijn.

7. De Landschappelijke Inpassing dient gedurende de gehele Instandhoudingstermijn in stand te worden gehouden, waarbij het onderhoudsplan “**Beheersplan Zonnepark De Bergen versie 13 Aug 2019**”, in acht moet worden genomen.
8. Binnen zes (6) maanden na het verstrijken van de Instandhoudingstermijn, moeten:

- (i) het zonnepark (de zonnepanelen, de constructieve elementen en de onder- en bovengrondse infrastructuur), en
- (ii) alle bijbehorende voorzieningen (hekwerken/bebouwing, verhardingen en alle andere bijbehorende bouwwerken, materialen etc.)

(hierna tezamen: **zonnepark c.a.**) in het geheel zijn verwijderd en moeten de percelen, kadastraal bekend als gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummers 627, 739, 1592, 1594 en 1865 (waaronder de ondergrond van die percelen), voor zover het zonnepark c.a. daarop/-in was gerealiseerd, zijn hersteld in de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand (de **Ontmantelingsverplichting**). Onderdelen van de Landschappelijke Inpassing kunnen zijn uitgezonderd van de Ontmantelingsverplichting ingevolge voorschrift 9. tot en met 11. en verder.

9. Vergunninghouder dient uiterlijk twee (2) jaar vóórdat de Instandhoudingstermijn verloopt een schriftelijk voorstel aan het bevoegd gezag bij de gemeente te hebben toegestuurd voor het ontmantelen van de Landschappelijke Inpassing, bij/in welk voorstel:
 - (i) uitgangspunt is dat het perceel kadastraal bekend als gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummers 627, 739, 1592, 1594 en 1865, voor zover de Landschappelijke Inpassing daarop/-in was gerealiseerd, wordt hersteld in de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand, en
 - (ii) vergunninghouder zal onderbouwen in hoeverre het herstel conform het uitgangspunt als bedoeld onder (i) wel/niet is toegestaan op grond van de alsdan geldende wet- en regelgeving.
10. Na ontvangst van het voorstel als bedoeld onder voorschrift 9. zal het bevoegd gezag aangeven van welke onderdelen van de Landschappelijke Inpassing zij wenst dat deze wel/niet worden verwijderd.
11. De onderdelen van de Landschappelijke Inpassing, waarvan het bevoegd gezag heeft aangegeven dat zij wenst dat deze worden verwijderd (voorschrift 10), moeten binnen zes (6) maanden na het verstrijken van de Instandhoudingstermijn volledig zijn verwijderd.
12. Vergunninghouder zal uiterlijk op de dag dat de inkennisstelling voor de aanvang van de werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 4 is gedaan, een bankgarantie ten bedrage van €500.000,- (zegge: vijfhonderdduizend euro) bij de gemeente deponeren. Voornoemde bankgarantie moet zijn afgegeven door een in Nederland statutair gevestigde bankinstelling die beschikt over een vergunning ex art. 2:11 Wet op het financieel toezicht.
13. Vergunninghouder is gehouden om te volgende mitigerende maatregelen te nemen:
 - Er mag geen verlichting schijnen of uitstralen op bebouwing en omliggende vegetatie rondom plangebied.
 - In de periode maart tot en met oktober, mag enkel tussen een uur na zonsopkomst en een uur vóór zonsondergang gewerkt worden.

- Indien er werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen, dan is dat alleen toegestaan als de projectlocatie ongeschikt is gemaakt voor het maken van nesten door broedvogels voorafgaand aan het opvolgende broedseizoen en als uit een veldbezoek in het begin van de winterperiode (voorafgaand aan het opvolgende broedseizoen) is gebleken dat aanwezige potentieel jaarrond beschermde nesten niet aanwezig zijn.
 - Voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden waarop deze activiteit betrekking heeft moet de vegetatie in het projectgebied kort gemaaid zijn.
 - Bij de realisering van het zonnepark mogen geen werkzaamheden plaatsvinden op een afstand van 5 meter of minder ten opzichte van aanwezige sloten.
 - Bij het graven van sleuven ten behoeve van bekabeling, moet voorkomen worden dat dieren tijdens migratie in de sleuf kunnen vallen en er niet meer uit kunnen komen.
 - Bij werkzaamheden nabij watergangen zal vergunninghouder moeten werken in de richting van een vluchtmogelijkheid.
14. Vergunninghouder zal bij de realisering van het vergunde project de uitgangspunten die zijn genoemd (op pagina 4) in het stikstofrapport **“Stikstofuitstoot aanleg zonnepark De Bergen (d.d. 20 december 2023)”** in acht moeten nemen.

Aandachtspunten

Graag willen wij u op attenderen op de onderstaande aandachtspunten.

- (a) U dient de Brandweer Midden- en West-Brabant, afdeling Risicobeheersing, te betrekken bij de verdere procesgang c.q. realisatiefase van het onderhavige zonnepark om een goede borging in de bestrijdingsplannen te realiseren. Wij adviseren u contact op nemen via het algemeen telefoonnummer 088-2250000.
- (b) Het college is op grond van art. 5.19, lid 4 en onder b, Wabo bevoegd om de omgevingsvergunning in te trekken indien ernstig gevaar bestaat dat de beschikking mede zal worden gebruikt om: uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of strafbare feiten te plegen.
- (c) Indien een soort, die niet in de quickscan wordt genoemd, bij aanvang van (of tijdens) de werkzaamheden binnen het invloedsgebied van de ingreep wordt geconstateerd, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de Wet natuurbescherming (en/of de Omgevingswet) niet wordt overtreden.

ACTIVITEIT HET AANLEGGEN VAN EEN UITWEG

Overwegingen

Ten aanzien van het aanleggen van een uitweg (artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) hebben wij het volgende overwogen:

- In de APV (algemeen plaatselijke verordening) is het volgende opgenomen;

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder vergunning van het college:
 - a. een uitweg te maken naar de weg;
 - b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;
 - c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
 2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd in het belang van:
 - a. de bruikbaarheid van de weg;
 - b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
 - c. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving.
 - d. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente.
 3. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Waterschapskeur of het Provinciaal wegenreglement.
- Wij concluderen dat de genoemde weigeringsgronden zich hier niet voordoen.
 - Wij zijn van oordeel dat de gevraagde omgevingsvergunning voor wat betreft de activiteit 'het aanleggen van een uitweg' kan worden verleend, gelet op artikel 2.1 lid 1 onder a en artikel 2.2, lid 1, onder e en artikel 2.18 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, artikel 2:12 lid 1 en 2 van de Algemene Plaatselijke Verordening.
 - Het college heeft besloten u toestemming te verlenen voor het *maken van een uitweg* naar het perceel kadastraal bekend gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummer 1865, uitkomend op de Bergen.

Voorschriften

De volgende voorschriften zijn aan deze activiteit verbonden:

1. Het uitvoeren van de werkzaamheden moet gebeuren overeenkomstig de bij dit besluit behorende stukken en met in achtneming van de gestelde voorwaarden;
2. Eén exemplaar van de vergunning met gewaarmerkte stukken op het werk aanwezig zijn en op verzoek van de ambtenaar van de gemeente getoond moet worden.
3. De instandhoudingstermijn bedraagt 25 jaar, gerekend vanaf de dag dat de omgevingsvergunning in werking is getreden (de **instandhoudingstermijn**).
4. Binnen zes (6) maanden na het verstrijken van de Instandhoudingstermijn, moet de uitweg geheel zijn verwijderd en moet het perceel, kadastraal bekend als bekend gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummer 1865 (waaronder de ondergrond van dit perceel), voor zover de uitweg daarop was gerealiseerd, zijn hersteld in de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand.

5. Vergunninghouder dient uiterlijk twee (2) jaar vóórdat de Instandhoudingstermijn verloopt een schriftelijk voorstel aan het bevoegd gezag te hebben toegestuurd voor het onder 4 beschreven verwijderen van de uitweg en het terugbrengen van het aldaar genoemde perceel in de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand.
6. Na ontvangst van het voorstel als bedoeld onder voorschrift 5 zal het bevoegd gezag aangeven of dit voorstel voldoet aan de verplichting zoals omschreven onder voorschrift 4.
7. Voornoemde ontmanteling van de uitweg dient plaats te vinden conform een voorstel waarvan het bevoegd gezag heeft aangegeven dat deze voldoet aan de verplichting zoals omschreven onder voorschrift 4.

Ons besluit luidt aldus:

B E S L U I T

Burgemeester en wethouders van Drimmelen verlenen hierbij, gelet op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit omgevingsrecht (Bor), de Regeling omgevingsrecht (Mor) en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) de aangevraagde omgevingsvergunning.

De omgevingsvergunning ziet op de volgende activiteiten, met inachtneming van de gewaarmerkte stukken, voorschriften en bijlagen (waaronder de aanvraagstukken) die deel uitmaken van de omgevingsvergunning:

1. Het afwijken van het bestemmingsplan (artikel 2.1, lid 1, onder c, van de Wabo);
2. Het bouwen van bouwwerken (artikel 2.1, lid 1, onder a, van de Wabo);
3. Het maken van een uitweg (artikel 2.2, lid 1, onder e van de Wabo).

Instandhoudingstermijn, ontmantelingsverplichting en financiële zekerheid.

De instandhoudingstermijn bedraagt 25 jaar, gerekend vanaf de dag dat de omgevingsvergunning in werking is getreden. Na afloop van de instandhoudingstermijn geldt, onder de voorwaarden die in dit besluit zijn gesteld, een verplichting om de percelen kadastraal bekend als gemeente Terheijden, sectie I, perceelnummers 627, 739, 1592, 1594 en 1865, terug te brengen in de voor de omgevingsvergunning bestaande toestand, waarvoor financiële zekerheid moet worden gesteld in de vorm van een bankgarantie.

Deze onderwerpen zijn in de vergunningvoorschriften bij de verschillende activiteiten uitgewerkt. In dit kader heeft te gelden dat voornoemde bankgarantie slechts éénmaal, en niet voor elke vergunde activiteit apart, hoeft te worden gesteld/verleend.

Bekendmaking en terinzagelegging

Bekendmaking gebeurt door toezending van het besluit aan de aanvrager (artikel 3:41, eerste lid, van de Awb). De kennisgeving van het besluit zal vervolgens worden gepubliceerd in het weekblad 't Carillon en op de website van de gemeente Drimmelen.

Dit besluit en de daarbij behorende stukken liggen met ingang van 22 december 2023 gedurende zes weken (tot en met 1 februari 2024 ter inzage bij de servicebalie in het gemeentehuis, Park 1 in Made.

Rechtsmiddelenverwijzing

Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen belanghebbenden en anderen die een zienswijze naar voren hebben tegen het voorliggend besluit beroep instellen bij de Rechtbank Zeeland – West-Brabant. Een dergelijk beroep dient te worden gericht aan de Rechtbank Zeeland – West-Brabant, sector bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Als een beroepschrift is ingediend, bestaat tevens de mogelijkheid om (al dan niet binnen de termijn voor het indienen van een beroepschrift) een voorlopige voorziening aan te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Zeeland – West-Brabant.

Op het voorliggend besluit is de Crisis- en herstelwet van toepassing. De realisatie van Zonnepark De Bergen is namelijk een project als bedoeld in categorie 1.1 van bijlage 1 van deze wet. Dit betekent onder meer dat een eiser in het beroepschrift moet aangeven welke beroepsgronden hij of zij aanvoert tegen het besluit. Het is dus niet mogelijk om een zogenaamd “pro forma-beroepschrift” in te dienen (een beroep op aan te vullen gronden).

Inwerkingtreding

De omgevingsvergunning die met dit besluit is verleend treedt in werking nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift, zoals bedoeld in artikel 6.7 van de Algemene wet bestuursrecht, is verstreken of indien gedurende deze termijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, nadat hierop uitspraak is gedaan. Het is dan ook, gedurende in ieder geval zes weken na bekendmaking van deze omgevingsvergunning, niet toegestaan gebruik te maken van de omgevingsvergunning.

Waarom geen handtekening meer op mijn document?

Wij maken gebruik van een digitale verzendprocedure en daarmee is het toevoegen van een handtekening niet meer nodig. Ook ontvangt u geen fysiek exemplaar meer van deze brief.

Namens burgemeester en wethouders van Drimmelen

21 december 2023

Bijlage 1:	Aanvraag inclusief bijlagen
Bijlage 2:	Zienswijzenota
Bijlage 3:	Verklaring van geen bedenkingen
Bijlage 4:	Bankgarantie

Bijlage 1

Titel document	Datum ontvangst d.d.
1. 3939825_1545644896057_Bijlage_10_Productsheets_compactstations	15-10-2018
2. 3939825_1545645273184_Bijlage_9_Constructieberekening_zonnepark	15-10-2018
3. 3939825_1547222843127_20180628 - Haalbaarheidsstudie TEC - versie 1.0	15-10-2018
4. 3939825_1539620925297_Bijlage_6a_Schetsontwerp	15-10-2018
5. 3939825_1539620925421_Bijlage_6b_Profielen_schetsontwerp	15-10-2018
6. Buurt Overeenkomst De Bergen bijlage 8	15-10-2018
7. 3939825_1539628980181_Bijlage_3_Tekeningen_basisontwerp	15-10-2018
8. Bijlage 6 Tekeningen basisontwerp	15-10-2018
9. 3939825_1539620925272_Bijlage_1_Toelichting_op_de_aanvraag	15-10-2018
10. 3939825_1539620925592_Bijlage_7_Natuurtoets	15-10-2018
11. 3939825_1539621337103_Bijlage_4_Archeologisch_veldonderzoek	15-10-2018
12. 3939825_1539632036891_Bijlage_5_Ruimtelijke_onderbouwing	15-10-2018
13. 3939825_1539632187923_papierenformulier	15-10-2018
14. 3939825_1539632187934_publiceerbareaanvraag	15-10-2018
15. Ruimtelijke onderbouwing	12-12-2018
16. Zonnepark Tijdslijn voorbereiding	18-12-2018
17. 3939825_1539620925292_Bijlage_2_Machtigingsformulier	19-12-2018
18. zonnepark Toelichting eigendomsstructuur en financiering	23-12-2018
19. aanvraagformulier 24-12	24-12-2018
20. 3939825_1539620925272_Bijlage_1_Zonnepark Toelichting op de aanvraag definitief v3	04-01-2019
21. Zonnepark Bijlage_13_Nota_aanvullingen	04-01-2019
22. Bijlage 7 Nota aanvullingen	04-01-2019
23. opdracht verkennend bodemonderzoek_Aangepaste offerte verkennend bodemonderzoek TEC 2	10-01-2019
24. ArcheoPro rapport Booronderzoek Zonnepark de Bergen 2019 02 15	15-02-2019
25. Bijlage_4_Archeologisch_veldonderzoek (def)	15-02-2019
26. ArcheoPro rapport Zonnepark Terheijden-Locatie N285 2019 02 21	21-02-2019
27. Bijlage_4_Archeologisch_veldonderzoek (def) Ivo	21-02-2019
28. Verkennend bodemonderzoek	27-02-2019
29. 20190228_AD_Advies selectiebesluit RWB_DR_Terheijden_Zonnepark de Bergen DEF2	28-02-2019
30. 20190228_AD_RWB_DR_Terheijden_Zonnepark de Bergen DEF2	28-02-2019
31. Bijlage_3_Tekeningen_basisontwerp_v2_pdf	19-03-2019
32. Bijlage 1 Toelichting aanvraag v4	11-07-2019
33. Bijlage 5 Ruimtelijke onderbouwing v4	11-07-2019
34. Bijlage_6a_Schetsontwerp_v2_pdf	12-07-2019
35. Bijlage_6a_Schetsontwerp_v3_pdf	12-07-2019
36. Landschappelijke inpassing ZP de Bergen	12-07-2019
37. Beheersplan versie aug 2019 pdf	13-08-2019
38. Verzoek wijziging tenaamstelling pdf	23-08-2019
39. Bijlage 3 17012021 Aangepaste aansluitwijze ZP De Bergen	30-09-2020
40. bijlage 4 facturen en bewijzen van betaling Enexis	08-10-2020
41. Bijlage 2 ATO ZP De Bergen	03-02-2021
42. Bijlage 5 TREM_haalbaarheidsonderzoek ESS_results	31-01-2023
43. Aanvullende informatie gem drimmelen (27feb2023)	27-02-2023
44. Bijlage 1 toelichting aansluiting netinpassing	27-02-2023
45. B2 20230327 - Aeries resultatenbestand v1.0	27-03-2023
46. 2023 03 29 Notitie AERIUS-berekening Terheijden	29-03-2023
47. B1 20230327 - Aeries invoermodel ZP de Bergen v1.0	29-03-2023
48. 2023 05 05 Ruimtelijke onderbouwing ZP De Bergen v6	05-05-2023
49. 230626-0486176 - NT - Zonnepark Terheijden JWB_actueletoets_quickscan	10-11-2023
50. 20231110 Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Bergen v7.0	10-11-2023

51. Memo en rapport AERIUS 2023 berekening	10-11-2023
52. Bijlage 6a Schetsontwerp v2 pdf	10-11-2023
53. Bijlage 6b Profielen schetsontwerp	10-11-2023
54. Bijlage 6 Tekeningen basisontwerp	10-11-2023
55. 231219-0486176 - Natuurtoets Zonnepark Terheijden def	19-12-2023
56. 20231220 Memo AERIUS berekening ZP De Bergen v5.0	20-12-2023

Nota van zienswijzen aanvraag om een omgevingsvergunning voor “Zonnepark De Bergen”

Inleiding

Met ingang van 28 juli 2023 heeft het ontwerpbesluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor “Zonnepark De Bergen” voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Hiervan is middels een gemeentelijke publicatie mededeling gedaan in het Gemeenteblad (2023, 324591).

Alle ingekomen zienswijzen die zijn verzonden vóór 9 september 2023 zijn (op grond van het gestelde in de Algemene wet bestuursrecht) tijdig ingediend. Alle zienswijzen die zijn ingediend door natuurlijke personen worden in de openbare versie geanonimiseerd en om die reden als “bewoner” vermeld en genummerd.

	<u>Naam:</u>	<u>Datum ontvangst:</u>	<u>Pagina's</u>
1.	Stichting BEI	7 augustus 2023	2-3
2.	Zon- en natuurpark Midden Zwaluwe B.V. NaGa Solar Holding B.V. Buitenplaats Groot Swaluwe B.V.	4 september 2023	5-7
3.	Bewoner 1	14 augustus 2023	8-10
4.	Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch	15 augustus 2023	11-12
5.	Bewoner 2	30 augustus 2023	13-15
6.	Bewoner 3	31 augustus 2023	16-18
7.	Bewoner 4	31 augustus 2023	19-20
8.	Bewoner 5	1 september 2023	20-23
9.	Bewoner 6	4 september 2023	24-26
10.	Stichting Behoud Wagenbergs Landschap	5 september 2023	27-31
11.	Bewoner 7	5 september 2023	32-37
12.	Bewoner 8	6 september 2023	38-39
13.	Bewoner 9	29 augustus 2023	41-43
14.	Stichting Doordacht Duurzaam Drimmelen	7 september 2023	44-46
15.	Bewoner 10	7 september 2023	47
16.	Bewoner 11	7 september 2023	48-50
17.	Stichting Behoud Zwaluws Landschap	7 september 2023	51-54
18.	Milieuvereniging De Groene Koepel	8 september 2023	55-58
19.	Bewoner 12	8 september 2023	59
20.	Bewoner 13	8 september 2023	60-62
21.	Bewoner 14	11 september 2023	63
22.	Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant	15 september 2023	64-66
23.	Waterschap Brabantse Delta	8 september 2023	67

De zienswijzen zijn hieronder samengevat weergegeven en beantwoord. Daarbij is de volgorde aangehouden die eveneens bij de opsomming van ingekomen zienswijzen is gehanteerd. Hoewel de zienswijzen niet letterlijk zijn weergegeven in deze conceptnota, zijn de zienswijzen wel integraal beoordeeld. De zienswijzen zien voor een belangrijk deel op het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader grootschalige zonnevelden, dat de mogelijkheden voor zonnevelden in de gemeente Drimmelen beschrijft en als ‘Beleidskader’ wordt aangeduid in deze beantwoording.

Een aantal zienswijzen ziet ook op het zonneparkproject Moerseweg. De beantwoording van die delen zal plaatsvinden in de nota van zienswijzen voor dat project.

INGEKOMEN ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING:

1. Zienswijze Stichting Bei

1. *Biodiversiteit*

De biodiversiteit komt in het geding.

2. *Precedentwerking*

Er zal precedentwerking zijn.

3. *Inperking door hek*

De hekken leiden tot een inperking van foerageergebieden. Er zou geen gesloten hekwerk of verlichting gerealiseerd moeten worden.

4. *Zonneladder*

De zonneladder uit de provinciale verordening moet toegepast worden.

5. *Alternatief*

Windparken zijn een beter alternatief.

6. *Strook vrijhouden*

Bij verlening wordt gevraagd om 30% vrij toegankelijke grond.

7. *Plaatsing*

De zonnepanelen moeten enkele meters uit elkaar geplaatst worden voor lichtinval en zo hoog mogelijk gemaakt worden.

Reactie gemeente op zienswijze Stichting Bei

1. Biodiversiteit

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnevelden.

2. Precedentwerking

Iedere aanvraag wordt op haar eigen merites beoordeeld. Het enkele feit dat een aanvraag wordt gehonoreerd, betekent nog niet dat een andere aanvraag ook wordt gehonoreerd.

3. Inperking door hek

De zienswijze lijkt niet te gaan over het project De Bergen. Het Beleidskader waaraan de aanvraag is getoetst schrijft voor dat minimaal 10% van de oppervlakte moet worden gebruikt voor landschappelijke kwaliteitsverbetering. Het project Moerseweg voldoet hier overigens aan. Hier wordt op ingegaan in de zienswijzenota voor de Moerseweg.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

5. Alternatief

De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energieneutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De gemeente zet zich in op het volleggen van daken met zonnepanelen, maar kan – zo is gebleken uit onderzoek – haar duurzaamheidsdoelstellingen niet enkel bereiken met zon op dak.

Het project Zonnepark De Bergen is gelegen aan de rand van Terheijden en niet in een open gebied. De locatie van het project is zorgvuldig beoordeeld door Royal Haskoning BHV en aanvaardbaar bevonden. De gemeente ziet in de zienswijze geen aanleiding voor een andersluidend oordeel.

Hierbij geldt dat als een project(locatie) op zichzelf aanvaardbaar is, het bestaan van een alternatief alleen tot weigering van een aangevraagde omgevingsvergunning kan leiden vanwege het bestaan van alternatieven, als vooraf duidelijk is dat een alternatief tot een gelijkwaardig resultaat zal leiden en voor derden aanmerkelijk minder bezwaren oplevert (ABRvS 1 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:415). Die situatie doet zich hier niet voor.

De gemeenteraad heeft met het vaststellen van het Beleidskader in 2018 gekozen voor een beleid dat ziet op het toestaan van grootschalige zonnevelden. Windturbines zijn ook een vorm van duurzame

energieopwekking. De voor- en nadelen van alternatieven dienen te worden meegenomen. Het enkele bestaan van een alternatief zoals windturbines, betekent nog niet dat het voorliggende initiatief afgewezen moet worden. In dit geval is niet gebleken van enig concreet alternatief voor de voorliggende aanvraag. Bovendien wordt ook al ingezet op de ontwikkeling van windturbines. Dat is binnen de gemeente niet een vorm van duurzame energieopwekking die genegeerd wordt.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. *Strook vrijhouden*

Het is aan de aanvrager om te bepalen wat het project inhoudt. Het is aan de gemeenteraad om te beoordelen of het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening, onder meer door de aanvraag te toetsen aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur kan niet 30% vrij toegankelijke grond als het Beleidskader niet voorziet in een dergelijke eis. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. *Plaatsing*

Ten aanzien van deze grond heeft te gelden dat dit geen onderdeel vormt van het toetsingskader. Volgens het Beleidskader is het juist van belang dat de zonnepanelen niet te hoog worden. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Zienswijze Zon- en natuurpark Midden Zwaluwe B.V., NaGa Solar Holding B.V. en Buitenplaats Groot Swaluwe B.V.

1. *Fair play*

Reclamanten stellen zich op het standpunt dat de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het Zonnepark De Bergen is bevoordeeld ten opzichte van de overige aanvragen. Volgens reclamant is de behandeling van alle aanvragen erop gericht om zo snel mogelijk een omgevingsvergunning te verlenen voor het Zonnepark De Bergen. Dat zou ook blijken uit de tekst uit het ontwerpbesluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het Zonnepark De Bergen, in het bijzonder de zinsnede dat het college het ontwerpbesluit 'omwille van de voortvarendheid' ter inzage legt, terwijl nog gegevens ontbreken.

2. *Onafhankelijkheid Royal Haskoning DHV*

Doordat Royal Haskoning DHV is ingeschakeld door de gemeente zou zij niet als een onafhankelijke externe kunnen optreden.

3. *Vooringenomenheid bij behandeling aanvragen*

De conclusies van Royal Haskoning DHV voor het Zonnepark De Bergen worden op een andere manier uitgelegd dan de conclusies bij de aanvragen voor de andere parken. Ook zou sprake zijn van een ander beoordelingskader. Bij het Zonnepark De Bergen staat de omstandigheid dat nadere gegevens nodig zijn niet in de weg aan positief ontwerpbesluit, terwijl dat bij de andere aanvragen wél in de weg zou staan aan een positief ontwerpbesluit. Ook zou enkel Zonnepark De Bergen (actief) in de gelegenheid zijn gesteld om de aanvraag aan te vullen.

4. *Coalitieakkoord, RES 1.0 en Omgevingsvisie 2040*

Uit het coalitieakkoord zou blijken dat de coalitie het Zonnepark De Bergen steunt. Het voornemen om over te gaan tot het verlenen van een omgevingsvergunning zou niet zijn ingegeven door een objectieve ruimtelijke beoordeling van de aanvraag. Ook in de Regionale Energiestrategie 1.0 en de gemeentelijke Omgevingsvisie 2040 zou zijn uitgegaan van enkel het verlenen van een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen. Voor de overige aanvragen zou geen ruimte zijn.

5. *Zienswijzen*

De zienswijzen die reclamanten eerder hebben ingediend zouden niet zijn meegenomen bij het ontwerpbesluit.

6. *Herbeoordeling Royal Haskoning DHV*

Reclamanten zijn het niet eens met de herbeoordeling van de aanvraag door Royal Haskoning DHV. Dat gaat over de beoordeling van het 'Beleidskader Grootschalige Zonneparken', 'De afwijking van het bestemmingsplan Buitengebied', 'Natuur', 'Bodem' en 'Geluid'.

Reactie gemeente op zienswijze Zon- en natuurpark Midden Zwaluwe B.V., NaGa Solar Holding B.V. en Buitenplaats Groot Swaluwe B.V.

1. Fair play

Naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (“**Afdeling**”) is de aanvankelijke manier van toetsen van de aanvragen in strijd geweest met het beginsel van fair play, vanwege de schijn dat Zonnepark De Bergen is bevoordeeld ten opzichte van de overige aanvragen om zonneparkprojecten in de gemeente. Gelet op dit oordeel van de Afdeling heeft het college ervoor gekozen om het gerenommeerde onderzoeksbureau Royal Haskoning DHV te vragen om de aanvragen (alle aanvragen) opnieuw te beoordelen aan de hand van het Beleidskader grootschalige zonnevelden (“**Beleidskader**”) uit 2018 en met inachtneming van de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State van 16 februari 2022. Dit heeft geleid tot het rapport ‘Herbeoordeling zonnevelden’ d.d. 6 juni 2023 met kenmerk BI8453-MI-RP-221215-1432.

De ontwerpbesluiten zijn gebaseerd op de conclusies die door Royal Haskoning DHV zijn weergegeven in dit rapport. Hierbij geldt dat het college en de raad op het advies van een deskundige mogen afgaan, nadat zij zijn nagegaan of dit advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten (ABRvS 15 maart 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1050, r.o. 6.4). Het college en de raad zijn tot het oordeel gekomen dat er geen reden is te twijfelen aan het rapport van Royal Haskoning DHV. Het rapport is zorgvuldig tot stand gekomen en de bevindingen van Royal Haskoning DHV zijn begrijpelijk en inzichtelijk. De conclusies van Royal Haskoning DHV sluiten bovendien aan op de eigen bevindingen. Hierbij geldt dat de beoordeling van de aanvragen aan de hand van dezelfde maatlat zijn beoordeeld, namelijk het Beleidskader uit 2018 (zoals dat ten gelden had ten tijde van de ontvangst van de aanvragen).

De bevindingen van Royal Haskoning over Zonnepark De Bergen zijn weergegeven in hoofdstuk 4 in het rapport van 6 juni 2023. Volgens Royal Haskoning DHV voldoet het Zonnepark De Bergen aan het Beleidskader, onder het voorbehoud dat de beoogde realisering van een inkoopstation in een bestaande kapschuur daadwerkelijk mogelijk is. Ook dient de natuurtoets te worden geactualiseerd naar het oordeel van Royal Haskoning DHV. Het ontbreken van de duidelijkheid over het inkoopstation en een geactualiseerd natuuronderzoek was klaarblijkelijk voor Royal Haskoning DHV geen bezwaar om te komen tot de conclusie dat het Zonnepark De Bergen past binnen het Beleidskader. Het college en de raad hebben dit oordeel overgenomen en eveneens geen aanleiding gezien om de ontwerpbesluitvorming aan te houden, vanwege het ontbreken van duidelijkheid over het inkoopstation en de natuurtoets..

Dat het college de aanvragen voortvarend wil behandelen heeft niets te maken met vooringenomenheid. Het is belangrijk – voor alle betrokkenen – dat er snel duidelijkheid komt over de komst van zonneparkprojecten in Drimmelen. Dat is bovendien ook van belang voor de duurzaamheidsambities van de gemeente en de energietransitie van Drimmelen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Onafhankelijkheid Royal Haskoning DHV

De omstandigheid dat Royal Haskoning DHV is ingeschakeld door de gemeente, betekent op zichzelf nog niet dat Royal Haskoning DHV niet onafhankelijk kan zijn in het geven van het advies en het opstellen van een rapport. De zienswijze geeft ook geen aanleiding om aan de deskundigheid of onafhankelijkheid van Royal Haskoning DHV te twijfelen. Verder geldt dat Royal Haskoning DHV zonder inmenging van de gemeente is gekomen tot de totstandkoming van de herbeoordeling. De bevindingen van Royal Haskoning DHV zijn ook te herleiden naar objectieve gegevens die deel uitmaken van de verschillende aanvragen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Vooringenomenheid bij behandeling aanvragen

De aanvragen zijn zonder vooringenomenheid behandeld. De aanvragen zijn door Royal Haskoning DHV, als externe deskundige, beoordeeld aan de hand van dezelfde criteria die zijn opgenomen in het Beleidskader grootschalige zonnevelden uit 2018. Bij de beoordeling van enkele criteria is door Royal Haskoning DHV aangegeven dat onder “voorbehouden van aanvullende gegevens” aan het criteria wordt voldaan. Dat geldt niet alleen bij de behandeling van de aanvraag voor Zonnepark De Bergen, maar ook bij de behandeling van de andere aanvragen.

De voorbehouden zijn wijzigingen van ondergeschikte aard en klaarblijkelijk volgens Royal Haskoning DHV niet om punten die essentieel zijn om te kunnen voldoen aan het Beleidskader grootschalige zonnevelden. De aanvrager van Zonnepark De Bergen heeft aanvullende gegevens aangeleverd naar aanleiding van de herbeoordeling en de zienswijzen. Royal Haskoning DHV zal deze gegevens beoordelen. De nieuwe bevindingen zal Royal Haskoning weergeven in een oplegnotitie, waaruit dient te blijken of Zonnepark De Bergen, zonder voorbehoud, voldoet aan alle criteria zijn opgenomen in het Beleidskader grootschalige zonnevelden uit 2018.

De gemeente volgt het standpunt niet dat het proces voor de aanvragen verschillend is geweest. Voorafgaand aan het (definitieve) rapport van 6 juni 2023 is een conceptversie van de herbeoordeling gedeeld met alle initiatiefnemers. Ten behoeve van de zorgvuldigheid zijn de initiatiefnemers in de gelegenheid gesteld om zich hierover uit te laten. Alle initiatiefnemers zijn actief in de gelegenheid gesteld om hun aanvragen op ondergeschikte punten aan te passen. Van een ongelijke behandeling of van vooringenomenheid is dus geen sprake geweest.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Coalitieakkoord, RES 1.0 en Omgevingsvisie 2040

De beleidsstukken waarnaar reclamanten verwijzen dateren van vóór de uitspraken van de Afdeling van 16 februari 2022. Sindsdien is het traject ingezet om de aanvragen op een onafhankelijke wijze opnieuw te laten beoordelen aan de hand van het Beleidskader uit 2018 door Royal Haskoning DHV. Bij de nieuwe besluiten op de aanvragen wordt van deze herbeoordeling uitgegaan.

Van belang is dat een omgevingsvergunning voor het Zonnepark De Bergen geen gevolgen zal hebben voor de herbeoordeling van de andere zonneparken. Bij de beoordeling van de overige aanvragen gelden dezelfde beoordelingskaders, waaronder het Beleidskader grootschalige zonnevelden, zoals dat ten gelden had ten tijde van de aanvraag. Hierbij geldt dat alle aanvragen door Royal Haskoning DHV op de eigen merites zijn en zullen worden beoordeeld.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Zienswijzen

De zienswijzen die eerder zijn ingediend zijn wel degelijk betrokken bij de nieuwe ontwerpbesluiten. Dat blijkt ook expliciet uit het raadsvoorstel d.d. 12 juni 2023 (kenmerk: 2023259161 - bestemd voor de opinieronde/raadsvergadering van 15 juni 2023) over de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen, waarin op pagina 4 is verwezen naar de zienswijze van NaGa Solar B.V. tegen de eerdere ontwerpbesluiten over Zonnepark De Bergen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Herbeoordeling Royal Haskoning DHV

De opmerkingen van reclamanten op de herbeoordeling die is uitgevoerd door Royal Haskoning DHV zijn door de gemeente voorgelegd aan Royal Haskoning DHV. Royal Haskoning DHV beoordeelt de opmerkingen en zal bezien of deze aanleiding geven om terug te komen op het oordeel dat de aanvraag voldoet aan de criteria uit het Beleidskader. In dit kader zal Royal Haskoning DHV een oplegnotitie opstellen, die deel zal uitmaken van de voorliggende besluitvorming over het Zonnepark De Bergen. De aanvullende opmerkingen tijdens de mondelinge toelichting op de zienswijzen op 20 en 21 november 2023 worden door Royal Haskoning DHV meegenomen in de oplegnotitie. De gemeente zal zich ervan moeten vergewissen of de oplegnotitie zorgvuldig tot stand is gekomen, de bevindingen van Royal Haskoning DHV begrijpelijk en inzichtelijk zijn en de conclusies van Royal Haskoning DHV op de bevindingen aansluiten (en te herleiden zijn naar objectieve gegevens).

3. Bewoner 1

1. *Vervuiling natuur*

Het Zonnepark zou leiden tot omgevingsvervuiling. De bewoner geeft aan dat de poldercultuur behouden moet worden zoals het is, en dat zonneparken de cultuur verstoren voor zowel mens als dier.

2. *Woongenot*

Zonnepark De Bergen zou leiden tot een aantasting van het woongenot.

3. *Alternatieven*

Er zou onvoldoende onderzoek zijn verricht naar alternatieven.

4. *Criminaliteit*

Zonnepark De Bergen zou leiden tot meer criminaliteit in de gemeente Drimmelen.

5. *Netcongestie*

Elektriciteit vanuit Zonnepark De Bergen zal vaak niet geleverd kunnen worden aan het elektriciteitsnet, vanwege congestieproblematiek.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 1

1. Vervuiling natuur

De gemeente deelt deze zienswijze niet. Om de impact van het zonneparkproject op de omgeving te beperken, vereist de gemeente een landschappelijke kwaliteitsverbetering. Het Zonnepark De Bergen voldoet aan deze eis, zo volgt uit onafhankelijk onderzoek dat is uitgevoerd door Royal Haskoning DHV.

Uit de onderzoeken die in het kader van het Zonnepark De Bergen zijn uitgevoerd, en uit de onafhankelijke herbeoordeling, blijkt niet dat de natuur wordt aangetast. Dit is nader toegelicht op pagina 16 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag. De zienswijze geeft verder geen concrete aanknopingspunten die aannemelijk zouden maken dat Zonnepark De Bergen leidt tot een onevenredige aantasting van het zicht, de biodiversiteit of de bodemkwaliteit.

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnenvelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Woongenot

Vanuit de omgeving wordt het zicht op het zonnepark gedeeltelijk beperkt door de aanleg van de landschappelijke inpassing. Het zonnepark zal echter ook te zien blijven vanaf omliggende wandelpaden. Door beplanting – die past binnen het bestaande landschap en in samenspraak met de omgeving is bepaald – en het aanbrengen van mozaïek ontstaat een hernieuwd onderscheid van het zandgebied en de omgeving.

De aantasting van het woongenot voor reclamant zal niet zodanig zijn dat de gemeente niet kan instemmen met het zonnepark. Het belang van opwekking van duurzame energie weegt de gemeente in dit geval zwaarder dan het belang van een ongestoord woongenot van omwonenden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Alternatieven

De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energieneutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De gemeente zet zich in op het volleggen van daken met zonnepanelen, maar kan – zo is gebleken uit onderzoek – haar duurzaamheidsdoelstellingen niet enkel bereiken met zon op dak.

Het project Zonnepark De Bergen is gelegen aan de rand van Terheijden en niet in een open gebied. De locatie van het project is zorgvuldig beoordeeld door Royal Haskoning BHV en aanvaardbaar bevonden. De gemeente ziet in de zienswijze geen aanleiding voor een andersluidend oordeel.

Hierbij geldt dat als een project(locatie) op zichzelf aanvaardbaar is, het bestaan van een alternatief alleen tot weigering van een aangevraagde omgevingsvergunning kan leiden vanwege het bestaan van alternatieven, als vooraf duidelijk is dat een alternatief tot een gelijkwaardig resultaat zal leiden en voor derden aanmerkelijk minder bezwaren oplevert (ABRvS 1 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:415). Die situatie doet zich hier niet voor.

De gemeenteraad heeft met het vaststellen van het Beleidskader in 2018 gekozen voor een beleid dat ziet op het toestaan van grootschalige zonnenvelden. Windturbines zijn ook een vorm van duurzame

energieopwekking. De voor- en nadelen van alternatieven dienen te worden meegenomen. Het enkele bestaan van een alternatief zoals windturbines, betekent nog niet dat het voorliggende initiatief afgewezen moet worden. In dit geval is niet gebleken van enig concreet alternatief voor de voorliggende aanvraag. Bovendien wordt ook al ingezet op de ontwikkeling van windturbines. Dat is binnen de gemeente niet een vorm van duurzame energieopwekking die genegeerd wordt.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Criminaliteit

De gemeente volgt niet dat zij door het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. De watergangen rondom het zonnepark zullen fungeren als beveiliging van het projectgebied. Verder wordt de toegang van het zonnepark afgesloten door een afsluitbaar hekwerk van twee meter hoog. Dat blijkt ook uit de situeringstekeningen die zijn gevoegd bij de aanvraag. Bovendien is dit nader uitgelegd op pagina's 25, 26 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag. In de avonduren wordt het zonnepark afgesloten (zo volgt ook uit pagina 39 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag).

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Netcongestie

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Zienswijze De Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch

1. Biodiversiteit

Een actueel natuuronderzoek heeft ten onrechte niet plaatsgevonden. De onderzoeken voor de projecten zijn te oud en onvoldoende breed. Van een werkelijke toetsing is geen sprake geweest.

2. Landschap

In het landschap van het buitengebied passen geen grootschalige zonnevelden.

3. Zonneladder

Er zou geïnvesteerd moeten worden in zonnepanelen op daken, in bedrijventerreinen en/of afgedekte vuilstortplaatsen.

Reactie gemeente op zienswijze Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch

1. Biodiversiteit

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnevelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Landschap

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

5. Zienswijze bewoner 2

1. Eigen verkoop

De energie die wordt opgewekt door eigen zonnepanelen kan mogelijk in de toekomst niet meer verkocht worden aan de energiemaatschappij.

2. Overschot duurzame energie

Er wordt al voldoende duurzame energie opgewekt in de gemeente. Er is zelfs sprake van een overschot.

3. Landschap

Het landschap wordt onherstelbaar aangetast. Het open karakter van de gemeente wordt ook aangetast.

4. Criminaliteit

Het koper van zonnevelden trekt criminaliteit aan.

5. Brandgevaar

Brand kan leiden tot glassplinters in de omgeving.

6. Landbouw

De ontwikkelingen gaan ten koste van landbouwgrond. Zandgronden zouden beter zijn voor zonneparken.

7. Zon op daken

Het verdient de voorkeur om zonnepanelen op daken te plaatsen.

8. Informatievoorziening

De bewoners van Drimmelen worden niet geïnformeerd ingrijpende wijzigingen van het landschap.

Reactie gemeente op zienswijze van bewoner 2

1. Verkoop eigen energie

Hoewel het begrijpelijk is dat particulieren in de gemeente de mogelijkheid willen behouden om hun energie te verkopen, kan dit belang niet leiden tot een weigering van de omgevingsvergunning. Het betreft niet een ruimtelijk relevant belang. Dit argument kan om die reden niet leiden tot een andere beoordeling van de aanvraag. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Overschot duurzame energie

Het gemeentebestuur handhaaft de ambitie om in 2050 een volledig energieneutrale gemeenschap te bereiken (conform het Programma Duurzaamheid uit februari 2021). De wind- en zonopgaven uit de Regionale Energie Strategie zijn nog niet bereikt. Voor West-Brabant gaat het om het verduurzamen van het elektriciteitsverbruik van 6,5 TWh in 2050. Daaraan kunnen de zonneparken waarvoor ontwerp-verklaringen van geen bedenkingen zijn gegeven een bijdrage aan leveren. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzaam opgewekte energie. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Landschap

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Criminaliteit

Het tegengaan van criminaliteit ziet op het handhaven van de openbare orde. Dat is een ander onderwerp dan het belang van een goede ruimtelijke ordening, waarop de beoordeling van de gemeenteraad ziet. Er zijn bij het gemeentebestuur overigens geen aanwijzingen bekend dat de aanleg en exploitatie van zonneparken daadwerkelijk de openbare orde zal aantasten. Hierbij is ook van belang dat er beveiligingsmaatregelen door beide initiatiefnemers worden getroffen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Brandgevaar

Er zijn inmiddels brandveiligheidsbevindingen gedeeld met de veiligheidsregio. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar.

6. Landbouw

Met de vaststelling van het Beleidskader is een keuze gemaakt om gronden in het buitengebied (mits er wordt

voldaan aan de criteria uit het Beleidskader) te gebruiken voor de duurzame opwekking van energie. Daarin ligt besloten dat die gronden niet voor de volle teelt beschikbaar zullen zijn. Er is niet gebleken dat de voedselproductie in het gedrang zal komen als (in totaal) ongeveer 20 hectare grond niet beschikbaar zijn voor de voedselproductie. Gelet daarop is het nog steeds aanvaardbaar om te kiezen voor energieopwekking. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. Zon op daken

Hierin leest het gemeentebestuur dat reclamant meent dat de zonneladder gevolgd had moeten worden, op grond waarvan de mogelijkheid om zonnepanelen op daken te realiseren moet worden afgewogen.

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

8. Informatievoorziening

Het Beleidskader is openbaar gemaakt. Daarvan kon een ieder kennis nemen. Vervolgens zijn de ontwerpbesluiten en de daarop volgende besluiten eveneens openbaar gemaakt. Een ieder kon hierop reageren. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Zienswijze bewoner 3

1. Zonneladder

De zonneladder is ten onrechte niet toegepast. Er moet bezien worden of zonnepanelen op daken dan wel in industriegebieden geplaatst kunnen worden.

2. Strijd met omgevingsvisie

Uit de omgevingsvisie volgt dat Drimmelen een blauw-groene gemeente is. Zonneparken passen daar niet in.

3. Verkoop eigen energie

Eigen opgewekte energie kan niet meer teruggeleverd worden.

4. Overbelasting

Het elektriciteitsnet is overbelast.

Reactie gemeente op zienswijze mevrouw bewoner 3

1. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

2. Omgevingsvisie

Het enkele feit dat de gemeente als een blauw-groene gemeente wordt gekwalificeerd in de omgevingsvisie, betekent nog niet dat zonneparken uitgesloten zijn. Het Beleidskader legt uit waarom er (in beperkte mate) is gekozen voor zonneparken ten behoeve van de duurzame opwekking van energie. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Verkoop eigen energie

Hoewel het begrijpelijk is dat particulieren in de gemeente de mogelijkheid willen behouden om hun energie te verkopen, kan dit belang niet leiden tot een weigering van de omgevingsvergunning. Het betreft niet een ruimtelijk relevant belang. Dit argument kan om die reden niet leiden tot een andere beoordeling van de aanvraag. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Overbelasting

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. Zienswijze bewoner 4

1. Horizonvervuiling

De horizon wordt vervuild door de zonneparken.

2. Zuurstof

De zuurstofproductie stagneert omdat de panelen uit glas bestaan en er geen koolstofassimilatie meer plaatsvindt.

3. Broeikaseffect

De glazen panelen weerkaatsen zon en creëren een broeikaseffect.

4. Zonneladder

Er zijn voldoende daken om zonnepanelen op te plaatsen.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 4

1. Horizonvervuiling

De gemeenteraad heeft met het vaststellen van het Beleidskader gezien wat een aanvaardbare hoogte van de zonnepanelen zou zijn. De maximaal toelaatbare hoogte is 2 meter volgens het Beleidskader. Bijbehorende voorzieningen mogen maximaal 2,5 meter hoog zijn. Met een dergelijke beperkte hoogte zal er geen sprake zijn van horizonvervuiling. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Zuurstof

Het gemeentebestuur moet beoordelen of het aangevraagde initiatief – een zonnepark – in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het lijkt erop dat dit argument geen betrekking heeft op een goede ruimtelijke ordening. In ieder geval is niet aangetoond dat het aangevraagde project, vanwege de bedoelde stagnatie van zuurstofproductie, zal leiden tot een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat in de omgeving. Van een weigeringsgrond is niet gebleken. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Broeikaseffect

De ingenomen stelling wordt onvoldoende onderbouwd. Er is niet gebleken van een risico voor de ruimtelijke ordening. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Zonneladder

Hierin leest het gemeentebestuur dat reclamant meent dat de zonneladder gevolgd had moeten worden, op grond waarvan de mogelijkheid om zonnepanelen op daken te realiseren moet worden afgewogen.

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

8. Zienswijze bewoner 5

1. Overbelasting

Het risico op een overbelast elektriciteitsnet wordt vergroot en het net is al vol.

2. Landschap

Het landschap wordt ontsierd en het bodemleven wordt verstoord.

3. Zonneladder

Zonnepanelen kunnen beter langs wegen gerealiseerd worden.

4. Ecologie

De zonneparken tasten het leefgebied van fauna aan.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 5

1. Overbelasting

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Landschap

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Zonneladder

Hierin leest het gemeentebestuur dat reclamant meent dat de zonneladder gevolgd had moeten worden, op grond waarvan de mogelijkheid om zonnepanelen naast bestaande infrastructuur te realiseren moet worden afgewogen.

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

4. Ecologie

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnevelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. Zienswijze bewoner 6

1. Aanvraag

Het is onduidelijk of de aanvragers gerechtigd waren om de aanvragen in te dienen.

2. Leges

Het is onduidelijk of de juiste legesheffingen in rekening zijn gebracht.

3. Strijd met hoger recht

De besluiten zijn in strijd met provinciale verordeningen, nationale wetgeving en internationale verdragen.

4. Toetsing aan beleid

Er had getoetst moeten worden aan het gemeentelijke beleid van na 2018 vanwege de wijzigingen van de aanvragen gedurende de behandeling van de aanvragen.

5. Zonneladder

De zonneladder is ten onrechte niet toegepast. Het is onvoldoende duidelijk dat de zonnepanelen niet elders kunnen worden gerealiseerd.

6. Deelneming

Er is niet voldaan aan de inspanningsverplichting om 50% van de productie uit zonneparken te winnen uit gronden die in eigendom zijn van de lokale omgeving.

7. Ecologie

De aanvragers hebben ten onrechte niet de bescherming van plant- en diersoorten, de bescherming van Natura 2000-gebieden en de brandveiligheid in de beschouwing betrokken.

8. Stikstof

Er zal sprake zijn van stikstofoverschrijdingen. Dit is ten onrechte niet betrokken.

9. Schadelijke stoffen

Schadelijke stoffen die afkomstig zijn van zonnepanelen kunnen effecten hebben op de mens, het milieu en de leefomgeving als zonnepanelen uitbranden dan wel vanwege het uitstromen door regenval. Een milieueffectrapportage ontbreekt.

10. Beoordeling RHDHV

Reclamanten gaan in op de beoordeling die is uitgevoerd door RoyalHaskoning DHV. Reclamanten zijn het niet eens met de inhoud van die beoordeling en komen tot andere uitkomsten. Volgens hen zouden de zonneparkprojecten - mede gelet op die beoordeling - niet toegestaan kunnen worden.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 6

1. Aanvraag

Een aanvrager wordt vermoed belanghebbende te zijn. Er bestaat aanleiding om daaraan te twijfelen als rechthebbenden weerspreken dat hun gronden gebruikt mogen worden voor de aangevraagde activiteiten. Dergelijke signalen hebben het gemeentebestuur niet bereikt. Om die reden bestaat er geen aanleiding om aan te nemen dat de aanvragers niet gerechtigd waren om de aanvragen in te dienen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Leges

De heffing van leges geschiedt met een heffingsbeschikking. Dit besluit maakt geen onderdeel uit van de besluitvorming van het college en/of de gemeenteraad. Om die reden kan dit argument niet betrokken worden in deze procedure. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Strijd met hoger recht

Van een dergelijke strijd is niet gebleken. Een voorbehoud wordt gemaakt ten aanzien van de Interim omgevingsverordening (lov). Ingevolge artikel 3.41 van de lov moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden.

4. Beleidstoetsing

Er is getoetst aan het beleid zoals het is aangepast na 2018. Daarin is uitdrukkelijk een regeling opgenomen voor aanvragen die vóór de verandering van het beleid zijn ingediend. Dat kader heeft het gemeentebestuur gehanteerd voor de beoordeling van de voorliggende initiatieven. Kort gezegd is in het ruimtelijk beleid van na 2018 niet opgenomen dat alle aanvragen om een zonnepark onverkort geweigerd moeten worden. Daarvoor heeft de gemeenteraad niet gekozen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

6. Deelneming

Het is juist dat – op grond van het Beleidskader – er een voorkeur bestaat voor een collectief project vanuit de omgeving boven een ontwikkeling door een projectontwikkelaar. Dit is evenwel geen weigeringsgrond voor de

aanvraag, omdat dat niet als zodanig is geformuleerd in het Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. Ecologie

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnenvelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

8. Stikstof

Uit de geactualiseerde berekeningen ten aanzien van stikstof – op de wettelijk voorgeschreven wijze – is niet gebleken dat er sprake zal zijn van significante effecten op Natura 2000-gebieden. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. Schadelijke stoffen

De brandveiligheid is alsnog beoordeeld. Die stukken worden betrokken bij de definitieve besluitvorming. Er zijn inmiddels brandveiligheidsonderzoeken gedeeld met de veiligheidsregio. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar. Ook blijkt nergens uit dat regen kan leiden tot een verspreiding van schadelijke stoffen.

10. Beoordeling RHDHV

RoyalHaskoning DHV heeft een objectieve beoordeling uitgevoerd van de initiatieven aan de hand van het Beleidskader. Vanwege de ingekomen zienswijzen die daarop zien, heeft het gemeentebestuur RoyalHaskoning DHV gevraagd om een nadere toelichting te bieden. Dat stuk zal onderdeel uitmaken van de definitieve besluitvorming. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

10. Zienswijze Stichting Behoud Wagenbergs Landschap

1. Objectiviteit

Een objectieve beoordeling van de projecten is niet mogelijk, omdat het beleid te veel ruimte voor interpretatie laat.

2. Betrokkenheid derden

Derden zijn ten onrechte niet actief betrokken in het proces, terwijl de initiatiefnemers wel actief zijn betrokken. Er had gebruik moeten worden gemaakt van de kennis van derden.

3. Quotum is bereikt

Het quotum van 150 hectare is mogelijk vergeven vanwege een pilot voor zonnepanelen op water.

4. Onafhankelijkheid

RoyalHaskoning DHV is niet onafhankelijk omdat het bureau in 2018 betrokken was bij een subsidieaanvraag van de gemeente inzake het landelijke proefproject aardgasvrije wijken. TEC 1 was hier nauw bij betrokken als realiserende partij.

5. Wijzigingen van ondergeschikte aard

De initiatiefnemers hebben steeds hun aanvragen mogen aanpassen, terwijl het onduidelijk is of wijzigingen van ondergeschikt belang zijn.

6. Calamiteitenplan

Een calamiteitenplan en adviezen van de veiligheidsregio/brandweer ontbreken. Gevaarstelling ligt op de loer.

7. Zichtbaarheid

Beplanting zoals elzenhagen is niet jaarrond bladdragend. De zonnepanelen zullen nog steeds zichtbaar zijn.

8. Verkoop eigen energie

Teruglevering van zelf opgewekte energie door bewoners wordt bemoeilijkt.

9. Landbouwgrond

Landbouwgrond zou voor dat doel behouden moeten blijven.

10. Zonneladder

De zonneladder had toegepast moeten worden.

11. Natuurcompensatie

De aanleg van natuur in ecologische verbindingzones kan niet meetellen voor de verplichte natuurcompensatie.

12. Precedentwerking

Er zal sprake zijn van precedentwerking als twee projecten worden toegestaan.

13. Ecologie

Ecologische onderzoeken zijn verouderd.

14. Behoeft

Er is geen behoefte aan meer duurzaam opgewekte energie.

15. Participatie

Het proces van participatie is ondermaats geweest.

16. Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing is niet geborgd en de ontmanteling van de zonneparken is niet geborgd.

17. Bibob

Het is onduidelijk wat de uitkomsten van het Bibob-onderzoek zijn.

18. Leerdoelen

De projecten dienen geen leerdoelen.

Reactie gemeente op zienswijze Stichting Behoud Wagenbergs Landschap

1. Objectiviteit

Het gemeentebestuur moet de aanvragen toetsen aan het Beleidskader. Om te borgen dat het gaat om een ongekleurde beoordeling, is het adviesbureau RoyalHaskoning DHV gevraagd om de initiatieven te toetsen aan het Beleidskader. Dat heeft geresulteerd in een advies waaraan wordt gerefereerd in de ontwerpbesluiten. Naar het oordeel van het gemeentebestuur is het Beleidskader voldoende concreet om een beoordeling van een initiatief op te baseren. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Betrokkenheid derden

Er is gebruik gemaakt van de kennis van derden. De zienswijzen op de ontwerpbesluiten zijn betrokken bij de besluitvorming. Het gemeentebestuur heeft – gelet op het zorgvuldigheidsbeginsel, het fair play-beginsel en de procedurele regels die op grond van de rechtspraak te gelden hebben – de aanvragers op gelijke wijze gelegenheid geboden om de aanvraag te verduidelijken en (gelet op de tijd die gemoeid ging met de behandeling) een actualisering in te dienen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Quotum is bereikt

Van een dergelijk project dat volledig voorziet in het aantal hectaren is vooralsnog niet gebleken. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Onafhankelijkheid

Het gemeentebestuur heeft in de herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV geen aanwijzingen van partijdigheid aangetroffen. Het enkele feit dat een adviesbureau als RoyalHaskoning DHV eerder betrokken was bij een subsidieaanvraag betekent niet dat het onvoldoende in staat is om een initiatief te toetsen aan criteria uit een Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Wijzigingen van ondergeschikte aard

De aanvraagstukken zijn te raadplegen. Uit de stukken blijkt volgens het gemeentebestuur niet dat er sprake is geweest van veranderingen met dusdanige gevolgen voor de omgeving dat niet langer gesproken kan worden van een wijziging van ondergeschikte aard. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Calamiteitenplan

Dit is een terecht punt. De brandveiligheid is alsnog onderzocht. Die stukken zullen onderdeel uitmaken van de definitieve besluitvorming. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar

7. Zichtbaarheid

Het gemeentebestuur heeft RoyalHaskoning DHV gevraagd om een reactie op de ingekomen zienswijzen. Daarbij is RoyalHaskoning gevraagd om na te gaan of zij nog steeds achter de inhoud van de herbeoordeling staat. Dat is het geval ten aanzien van dit punt. Het gemeentebestuur meent dat er nog steeds sprake is van zonnepanelen die zeer beperkt zichtbaar zijn vanuit aangrenzende woonpercelen. Daarbij wordt voldaan aan het Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

8. Verkoop eigen energie

Hoewel het begrijpelijk is dat particulieren in de gemeente de mogelijkheid willen behouden om hun energie te verkopen, kan dit belang niet leiden tot een weigering van de omgevingsvergunning. Het betreft niet een ruimtelijk relevant belang. Dit argument kan om die reden niet leiden tot een andere beoordeling van de aanvraag. De aangevoerde lange kabel maakt geen onderdeel uit van de aanvraag en wordt om die reden niet beoordeeld. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. Landbouwgrond

Met de vaststelling van het Beleidskader is een keuze gemaakt om gronden in het buitengebied (mits er wordt voldaan aan de criteria uit het Beleidskader) te gebruiken voor de duurzame opwekking van energie. Daarin

ligt besloten dat die gronden niet voor de volle teelt beschikbaar zullen zijn. Er is niet gebleken dat de voedselproductie in het gedrang zal komen als (in totaal) ongeveer 20 hectare grond niet beschikbaar zijn voor de voedselproductie. Gelet daarop is het nog steeds aanvaardbaar om te kiezen voor energieopwekking. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

10. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

11. Natuurcompensatie

Dit punt is met RoyalHaskoning DHV gedeeld. Uit de beoordeling is gebleken dat de aanvragen inzake De Bergen en Moerseweg voldoen aan eis dat de landschappelijke inpassing ten minste 10% van het zonnepark bedraagt en dat de inpassing zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde heeft voor de omgeving. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

12. Precedentwerking

Iedere aanvraag wordt op haar eigen merites beoordeeld. Het enkele feit dat een aanvraag wordt gehonoreerd, betekent nog niet dat een andere aanvraag ook wordt gehonoreerd. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

13. Ecologie

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnenvelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

14. Behoeft

Het gemeentebestuur baseert zich op de doelstellingen die te gelden hebben voor de energietransitie. Op dit

moment is er nog een behoefte aan duurzame energieprojecten om te komen tot een energieneutrale samenleving. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzame energieprojecten die de onderhavige projecten (zowel Moerseweg als De Bergen) overbodig zouden maken. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

15. Participatie

Participatie heeft plaatsgevonden op de wijze die de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht voorschrijven. Er hebben ontwerpbesluiten ter inzage gelegen en een ieder is in de gelegenheid gesteld om daarop een zienswijze in te dienen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

16. Landschappelijke inpassing

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

17. Bibob

De Wet Bibob biedt vooralsnog geen aanleiding om tot een weigering te komen. Als het zo is dat er integriteitsbelemmeringen bestaan, dan biedt de wet de mogelijkheid om tot intrekking van de omgevingsvergunning te komen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

18. Leerdoelen

RoyalHaskoning DHV is nagegaan welke leerdoelen de initiatieven kunnen bereiken. Dit staat beschreven in de herbeoordeling. Volgens het gemeentebestuur zijn dit valide leerdoelen die in overeenstemming zijn met het Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

11. Zienswijze bewoner 7

1. Landschap en natuur

De projecten schaden het landschap en het natuur. Het woongenot neemt af. Open landschap zou behouden moeten blijven. Er zou geen landbouwgrond opgeofferd moeten worden.

2. Voldoende energie

Er wordt al voldoende energie opgewekt.

3. Bevoordeling

Het project De Bergen wordt bevoordeeld, net als het project Moerseweg. Dit zal leiden tot precedentwerking.

4. Onafhankelijkheid RHDHV

RoyalHaskoning DHV is niet onafhankelijk omdat het bureau in 2018 betrokken was bij een subsidieaanvraag van de gemeente inzake het landelijke proefproject aardgasvrije wijken. TEC 1 was hier nauw bij betrokken als realiserende partij.

5. Achterhaald beleid

Het Beleidskader uit 2018 is achterhaald.

6. Zonneladder

De zonneladder had toegepast moeten worden.

7. Wijzigingen

De aanvragen zijn fors aangepast en er kan gesproken worden van nieuwe plannen vanwege de aanpassingen.

8. Kwaliteit

Geen enkel zonnepark leidt tot een landschappelijke kwaliteitsverbetering.

9. Inspraak

Er is onvoldoende inspraak geweest.

10. Financiële zekerheid

Er is ten onrechte geen financiële zekerheid gesteld tot verwijdering van het zonnepark na ommekomst van de vergunde termijn.

11. Groen na 25 jaar

Het aangebrachte groen mag niet achterblijven na 25 jaar.

12. Aanvragen onvolledig

De aanvragen waren onvolledig en daarom kon er geen besluitvorming plaatsvinden. Dit geldt onder meer voor een onderbouwing van de brandveiligheid.

13. Overbelasting

Het risico op een overbelast net neemt toe.

14. Borging inpassing

Het realiseren van de landschappelijke inpassing is onvoldoende geborgd.

15. Criminaliteit

Zonneparken trekken criminaliteit in de vorm van koperdiefstal aan.

16. Moerseweg: oude documenten

Er wordt verwezen naar enkele verouderde documenten.

17. Moerseweg: participatieplan

Een participatieplan kan niet pas na een ontwerpbesluit opgesteld worden omdat er nog niet gebleken is van voldoende draagvlak.

18. Moerseweg: omvang

Het zonneveld is te groot. Het wordt 6,82 hectare met een boerenerf van 3,55 hectare.

19. Moerseweg: verdeling zonnepanelen

De zonnepanelen zullen te dicht bij elkaar komen te staan.

20. Moerseweg: aansluiting

Het is nog niet duidelijk of het zonnepark aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet.

21. Moerseweg: meervoudig gebruik

Er is geen sprake van meervoudig ruimtegebruik.

22. De Bergen: participatie

Er is een gebrek aan maatschappelijke betrokkenheid en participatie. Er is ten onrechte geen participatieplan aangeleverd.

23. De Bergen: toegankelijkheid

Het wandelpad is verscholen en is niet te allen tijde toegankelijk.

24. De Bergen: bodem

Het bodemonderzoek is onvolledig.

25. De Bergen: inkoopstation

Het inkoopstation moet nader worden uitgewerkt.

26. De Bergen: verkaveling

De verkaveling is niet in orde omdat er rafelige randen zijn.

27. De Bergen: dakopstelling

Een dakopstelling van de zonnepanelen is slecht voor de biodiversiteit.

28. De Bergen: calamiteitenplan

Een deel van het zonnepark wordt afgegraven en zal slecht bereikbaar zijn voor de brandweer. Een calamiteitenplan ontbreekt.

29. De Bergen: educatie

Er is geen sprake van educatie en daarom voldoet het project niet aan het beleidskader.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 7

1. Landschap en natuur

Een zonnepark is geen gebiedsvreemde ontwikkeling. Zonneparken komen op vele plaatsen in het buitengebied van andere gemeenten voor. Hoewel het van groot belang is om streng te reguleren dat de aard van het buitengebied en het landschap niet wezenlijk wordt aangetast, is er geen reden om aan te nemen dat een zonnepark op agrarische gronden zonder meer leidt tot een dergelijke wezenlijke aantasting.

Een vermindering van het woongenot vanwege ruimtelijke ontwikkelingen is weliswaar geen prettige ervaring, maar hier staat het algemeen belang tegenover. In dit geval draagt het zonnepark bij aan de duurzaamheidsambities van de gemeente. De gemeente heeft als ambitie om in 2050 een volledig energieneutrale gemeenschap te zijn volgens het Programma Duurzaamheid uit februari 2021. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied, zoals ook is beschreven in het Beleidskader grootschalige zonnenvelden.

Het zonnepark vervult een functie voor de duurzame energievoorziening. Dit belang mag zwaarder gewogen worden dan het belang bij het behoud van het woongenot.

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Voldoende energie

Het gemeentebestuur baseert zich op de doelstellingen die te gelden hebben voor de energietransitie. Op dit moment is er nog een behoefte aan duurzame energieprojecten om te komen tot een energieneutrale samenleving. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzame energieprojecten die de onderhavige projecten (zowel Moerseweg als De Bergen) overbodig zouden maken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Bevoordeling

Iedere aanvraag wordt op haar eigen merites beoordeeld. Het enkele feit dat een aanvraag wordt gehonoreerd, betekent nog niet dat een andere aanvraag ook wordt gehonoreerd. De zienswijze leidt niet tot

wijzigingen.

4. Onafhankelijkheid RHDHV

Het gemeentebestuur heeft in de herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV geen aanwijzingen van partijdigheid aangetroffen. Het enkele feit dat een adviesbureau als RoyalHaskoning DHV eerder betrokken was bij een subsidieaanvraag betekent niet dat het onvoldoende in staat is om een initiatief te toetsen aan criteria uit een Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Achterhaald beleid

De gemeenteraad heeft ervoor gekozen om het Beleidskader uit 2018 te handhaven voor bepaalde aanvragen. Dat is ten aanzien van de voorliggende initiatieven het geval. Om die reden wordt er getoetst aan het Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

7. Wijzigingen

Er is niet gebleken van wijzigingen van niet-ondergeschikte aard. Om die reden bestaat er geen aanleiding om de wijzigingen aan te merken als nieuwe aanvragen. De aanvraagstukken zijn te raadplegen. Uit de stukken blijkt volgens het gemeentebestuur niet dat er sprake is geweest van veranderingen met dusdanige gevolgen voor de omgeving dat niet langer gesproken kan worden van een wijziging van ondergeschikte aard. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

8. Kwaliteit

Uit de herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV volgt dat de landschappelijke inpassing wel degelijk meerwaarde heeft. Het gemeentebestuur schaaft zich achter die conclusie. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. Inspraak

Er is inspraak geboden op de wijze waarop de wet het voorschrijft (de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht). Er hebben ontwerpbesluiten ter inzage gelegen en een ieder is in de gelegenheid gesteld om daarop een zienswijze in te dienen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

10. Financiële zekerheid

Als voorschift wordt een bankgarantie verplicht gesteld. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

11. Groen na 25 jaar

Gedeputeerde staten hebben de wens uitgesproken om landschappelijke elementen wel te laten staan na 25 jaar. Dat acht het gemeentebestuur niet onredelijk vanwege het verbeteren van de kwaliteit van het

buitengebied. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

12. Aanvragen onvolledig

Het is aan het college van burgemeester en wethouders vanwege de aangevraagde bouwactiviteit om te toetsen of het aannemelijk is dat aan het Bouwbesluit 2012 kan worden voldaan. Dat is het geval. Er is een onderbouwing van de brandveiligheid gegeven. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar. Die stukken zullen onderdeel uitmaken van de definitieve besluitvorming.

13. Overbelasting

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

14. Borging inpassing

In de voorschriften bij de omgevingsvergunning wordt het realiseren en in stand laten van de landschappelijke inpassing verplicht gesteld. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

15. Criminaliteit

Het tegengaan van criminaliteit ziet op het handhaven van de openbare orde. Dat is een ander onderwerp dan het belang van een goede ruimtelijke ordening, waarop de beoordeling van de gemeenteraad ziet. Er zijn bij het gemeentebestuur overigens geen aanwijzingen bekend dat de aanleg en exploitatie van zonneparken daadwerkelijk de openbare orde zal aantasten. Hierbij is ook van belang dat er beveiligingsmaatregelen door beide initiatiefnemers worden getroffen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

16. Moerseweg: oude documenten

De zienswijze betreft niet het project De Bergen en leidt niet tot wijzigingen.

17. Moerseweg: participatieplan

De zienswijze betreft niet het project De Bergen en leidt niet tot wijzigingen.

18. Moerseweg: omvang

De zienswijze betreft niet het project De Bergen en leidt niet tot wijzigingen.

19. Moerseweg: verdeling zonnepanelen

De zienswijze betreft niet het project De Bergen en leidt niet tot wijzigingen.

20. Moerseweg: aansluiting

De zienswijze betreft niet het project De Bergen en leidt niet tot wijzigingen.

21. Moerseweg: meervoudig gebruik

De zienswijze betreft niet het project De Bergen en leidt niet tot wijzigingen.

22. De Bergen: participatie

Het ontbreken van draagvlak op lokaal niveau is in de ruimtelijke belangenafweging niet zonder meer het meest zwaarwegend. Het bestaan van draagvlak is volgens de rechtspraak niet beslissend voor de rechtmatigheid van een ruimtelijk besluit. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

23. De Bergen: toegankelijkheid

Op grond van het Beleidskader is de toegankelijkheid van het terrein een manier om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Dat betekent niet dat ieder deel van het terrein volledig en te allen tijde toegankelijk moet zijn. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

24. De Bergen: bodem

Er is niet gebleken van een dusdanige verontreiniging van de gronden dat de bedoelde ontwikkeling van het zonnepark niet uitgevoerd kan worden. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

25. De Bergen: inkoopstation

Het inkoopstation is inmiddels nader uitgewerkt. De verduidelijking van de aanvraag zal onderdeel uitmaken van de definitieve besluitvorming. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

26. De Bergen: verkaveling

Rafelige randen zijn volgens het gemeentebestuur geen reden om het project in strijd met het Beleidskader dan wel anderszins in strijd met een goede ruimtelijke ordening te achten. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

27. De Bergen: dakopstelling

Het gemeentebestuur leidt uit het ecologisch onderzoek af dat de biodiversiteit niet in het geding komt door de realisering van het zonnepark. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

28. De Bergen: calamiteitenplan

De brandveiligheid is nader onderbouwd. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar. De stukken zullen onderdeel uitmaken van de definitieve besluitvorming.

29. De Bergen: educatie

RoyalHaskoning DHV heeft beoordeeld welke educatieve doelen bereikt kunnen worden. Hierin ligt geen weigeringsgrond voor het project De Bergen besloten. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

12. Zienswijze bewoner 8

1. Overbelasting

Het net is overbelast. Enexis heeft al aangegeven te willen stoppen met het aansluiten van zonneparken. Tijdens de hoorzitting werd naar voren gebracht dat windturbines regelmatig stil staan.

2. EU-richtlijnen

Het plaatsen van zonneparken is niet in overeenstemming met de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

3. Straling

Er mist een bijlage over de elektromagnetische straling en radioactiviteit.

4. Brandplan

Er mist een brandplan.

5. Milieueffectrapportage

Er is geen mer aanwezig.

6. Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen kunnen uitlogen in het water.

7. Bestemmingsplan

Het project is in strijd met het bestemmingsplan.

8. Behoeft

Nut en noodzaak zijn niet aangetoond.

9. Overleg en draagvlak

Er is geen provinciaal overleg geweest. Er is geen draagvlak.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 8

1. Overbelasting

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. EU-richtlijnen

Er is niet gebleken van strijd met een bepaling uit beide genoemde richtlijnen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Straling

Dit zijn aspecten die buiten het toetsingskader van een goede ruimtelijke ordening liggen. Er is niet gebleken van risico's voor de omgeving vanwege deze aspecten. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Brandplan

De brandveiligheid is nader onderbouwd. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar. De stukken zullen onderdeel uitmaken van de definitieve besluitvorming.

5. Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapport is niet verplicht voor deze ontwikkeling. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Gevaarlijke stoffen

Van een risico vanwege gevaarlijke stoffen is in het geheel niet gebleken. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. Bestemmingsplan

Het betreft een aanvraag om een afwijking van het bestemmingsplan. Het is aan het gemeentebestuur om te beoordelen of een afwijking gerechtvaardigd is door te toetsen aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

8. Behoeft

Het gemeentebestuur baseert zich op de doelstellingen die te gelden hebben voor de energietransitie. Op dit moment is er nog een behoefte aan duurzame energieprojecten om te komen tot een energieneutrale samenleving. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzame energieprojecten die de onderhavige projecten (zowel Moerseweg als De Bergen) overbodig zouden maken. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. *Overleg en draagvlak*

Het ontbreken van draagvlak op lokaal niveau is in de ruimtelijke belangenafweging niet zonder meer het meest zwaarwegend. Het bestaan van draagvlak is volgens de rechtspraak niet beslissend voor de rechtmatigheid van een ruimtelijk besluit. Gedeputeerde staten hebben een zienswijze ingediend. De opmerkingen vanuit de provincie worden betrokken en verwerkt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

13. Zienswijze bewoner 9

1. Overschot energie

Er is soms al een overschot aan stroom op zonnige en winderige dagen.

2. Biodiversiteit en landbouwgrond

De zonneparken gaan ten koste van de biodiversiteit en landbouwgrond.

3. Zonneladder

De zonneladder moet toegepast worden.

4. Concentratie

Drie van de vijf zonnenvelden zijn in de omgeving van Hooge Zwaluwe geprojecteerd.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 9

1. Overschot energie

Het gemeentebestuur baseert zich op de doelstellingen die te gelden hebben voor de energietransitie. Op dit moment is er nog een behoefte aan duurzame energieprojecten om te komen tot een energieneutrale samenleving. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzame energieprojecten die de onderhavige projecten (zowel Moerseweg als De Bergen) overbodig zouden maken. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Biodiversiteit en landbouwgrond

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnenvelden.

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

Met de vaststelling van het Beleidskader is een keuze gemaakt om gronden in het buitengebied (mits er wordt voldaan aan de criteria uit het Beleidskader) te gebruiken voor de duurzame opwekking van energie. Daarin ligt besloten dat die gronden niet voor de volle teelt beschikbaar zullen zijn. Er is niet gebleken dat de voedselproductie in het gedrang zal komen als (in totaal) ongeveer 20 hectare grond niet beschikbaar zijn voor de voedselproductie. Gelet daarop is het nog steeds aanvaardbaar om te kiezen voor energieopwekking.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

4. Concentratie

Op dit moment zijn twee ontwerpbesluiten die zien op een verlening ter inzage gelegd. Eén project ligt in de omgeving van Terheijden en één project in de omgeving van Hooge Zwaluwe. Ongeacht of dit een relevant afwegingscriterium is, kan geconstateerd worden dat het gemeentebestuur niet voornemens is om drie zonnevelden in de omgeving van Hooge Zwaluwe toe te staan. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

14. Zienswijze Stichting Doordacht Duurzaam Drimmelen

1. Provinciale eisen

Het Beleidskader - waaraan de aanvraag is getoetst - is in strijd met de toenmalige eisen van de provincie. Er is geen visie waarin de noodzaak/behoefte aangetoond wordt. Na 25 jaar moet de oorspronkelijke toestand hersteld worden, waarvoor financiële zekerheid moet worden gesteld.

2. Bevoordeling

Naga Solar wordt bevoordeeld.

3. Regionale energiestrategie

Vanwege de RES 1.0 is er geen noodzaak tot het aanleggen van zonnenvelden.

4. Onafhankelijkheid Kamsteeg

De heer Kamsteeg is betrokken geweest bij het opstellen van het Beleidskader en is werkzaam bij Naga Solar. Er is sprake van belangenverstrengeling.

5. Beleidskader

Het is in strijd met het Beleidskader om eerst een aanvraag te doen en pas daarna de omgeving te betrekken.

6. Zonneladder

Er is ten onrechte niet getoetst aan de zonneladder.

7. Onafhankelijkheid RHDHV

RoyalHaskoning DHV is niet onafhankelijk omdat het bureau in 2018 betrokken was bij een subsidieaanvraag van de gemeente inzake het landelijke proefproject aardgasvrije wijken. TEC 1 was hier nauw bij betrokken als realiserende partij.

8. Invloed aanvragers

De invloed van de initiatiefnemers op de beoordeling van RoyalHaskoning DHV is te ver gegaan.

9. Inpassing

In de landschappelijke inpassing zijn het voedselbos en de boomgaard ten onrechte meegenomen. Dit is geen natuur.

10. Opstelling

De opstelling van de zonnepanelen is slecht en wordt ten onrechte als goed beoordeeld.

11. Leerdoel

Het is achterhaald om als leerdoel de grond onder de zonnepanelen te monitoren.

12. Meervoudig ruimtegebruik

Er is geen sprake van meervoudig grondgebruik.

13. Wijzigingen aanvragen

Het is onduidelijk of de wijzigingen sinds de oorspronkelijke aanvraag als ondergeschikt kunnen worden aangemerkt.

Reactie gemeente op zienswijze Stichting Doordacht Duurzaam Drimmelen

1. Provinciale eisen

Het Beleidskader biedt regels waaraan aanvragen voor de realisering van zonneparken worden getoetst. Deze regels passen binnen de uitgangspunten die de provincie toen en nu hanteert. Dat betekent dat zorgvuldig moet worden omgegaan met het toestaan van grootschalige zonnevelden in het buitengebied. Dat is verwerkt in het Beleidskader. Van strijd met de provinciale ruimtelijke regelgeving is niet gebleken.

Het gemeentebestuur handhaaft de ambitie om in 2050 een volledig energieneutrale gemeenschap te bereiken (conform het Programma Duurzaamheid uit februari 2021). Dat betekent dat er een behoefte bestaat om vormen van duurzame energieopwekking te faciliteren. De wind- en zonopgaven uit de Regionale Energie Strategie zijn nog niet bereikt. Voor West-Brabant gaat het om het verduurzamen van het elektriciteitsverbruik van 6,5 TWh in 2050. Daaraan kunnen de zonneparken waarvoor ontwerp-verklaringen van geen bedenkingen zijn gegeven een bijdrage aan leveren. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzaam opgewekte energie.

In de voorschriften van de omgevingsvergunningen wordt opgenomen dat de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing verplicht is. Ook is het verplicht om de zonneparken na ommekomst van de vergunde termijn te ontmantelen. Hiervoor wordt een (verplichte) bankgarantie gesteld. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

2. Bevoordeling

Het gemeentebestuur weerspreekt dat Naga Solar wordt bevoordeeld ten opzichte van andere partijen. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

3. Regionale energiestrategie

De gemeente heeft als ambitie om in 2050 een volledig energieneutrale gemeenschap te zijn volgens het Programma Duurzaamheid uit februari 2021. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied, zoals ook is beschreven in het Beleidskader grootschalige zonnevelden. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

4. Onafhankelijkheid Kamsteeg

Het gemeentebestuur weerspreekt dat de betrokkenheid van de heer Kamsteeg ertoe heeft geleid dat aanvragen vergund worden, terwijl zij zonder die betrokkenheid geweigerd zouden worden. Er is geen enkele aanleiding om dat aan te nemen. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

5. Beleidskader

Het gemeentebestuur leest hierin geen weigeringsgrond. Het Beleidskader bepaalt dat niet. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

6. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

7. Onafhankelijkheid RHDHV

Het gemeentebestuur heeft in de herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV geen aanwijzingen van partijdigheid aangetroffen. Het enkele feit dat een adviesbureau als RoyalHaskoning DHV eerder betrokken was bij een subsidieaanvraag betekent niet dat het onvoldoende in staat is om een initiatief te toetsen aan criteria uit een Beleidskader. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

8. Invloed aanvragers

Het gemeentebestuur heeft – gelet op het zorgvuldigheidsbeginsel, het fair play-beginsel en de procedurele regels die op grond van de rechtspraak te gelden hebben – de aanvragers op gelijke wijze gelegenheid geboden om de aanvraag te verduidelijken en (gelet op de tijd die gemoeid ging met de behandeling) een actualisering in te dienen. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

9. Inpassing

RoyalHaskoning DHV is gevraagd om aan de hand van de zienswijzen te bezien of de herbeoordeling aanpassing behoeft. Dit punt is met RoyalHaskoning DHV gedeeld. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

10. Opstelling

Het gemeentebestuur ziet geen aanleiding om aan de conclusie van RoyalHaskoning DHV op dit punt te twijfelen. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

11. Leerdoel

Het gemeentebestuur zal dit punt met RoyalHaskoning delen en vragen om haar visie hierop. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

12. Meervoudig ruimtegebruik

RoyalHaskoning DHV heeft dit aspect betrokken in de herbeoordeling. Het gemeentebestuur ziet geen aanleiding om aan haar conclusies te twijfelen. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

13. Wijzigingen aanvragen

De aanvraagstukken zijn te raadplegen. Uit de stukken blijkt volgens het gemeentebestuur niet dat er sprake is geweest van veranderingen met dusdanige gevolgen voor de omgeving dat niet langer gesproken kan worden van een wijziging van ondergeschikte aard. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

15. Zienswijze bewoner 10

1. *Passendheid*

Grootschalige zonnenvelden passen niet in de dorpen. De inspanningen om grond terug te geven aan de natuur worden tenietgedaan door dergelijke ontwikkelingen.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 10

1. *Passendheid*

De zonneparken zullen niet in de dorpen worden gerealiseerd, maar in het buitengebied. Een zonnepark is geen gebiedsvreemde ontwikkeling. Zonneparken komen op vele plaatsen in het buitengebied van andere gemeenten voor. Hoewel het van groot belang is om streng te reguleren dat de aard van het buitengebied en het landschap niet wezenlijk wordt aangetast, is er geen reden om aan te nemen dat een zonnepark zonder meer leidt tot een dergelijke wezenlijke aantasting.

Het zonnepark vervult een functie voor de duurzame energievoorziening. Dit belang mag zwaarder gewogen worden dan het belang bij het behoud van het huidige landschap op de projectlocaties. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

16. Zienswijze bewoner 11

1. Zonneladder

De zonneladder is ten onrechte niet toegepast.

2. Landbouwgrond

Natuur wordt omgezet naar industrieel gebied. Landbouwgrond wordt verloren.

3. Ecologie

De natuuronderzoeken zijn niet meer geldig.

4. Meerwaarde

Er is geen sprake van educatieve en recreatieve waarde.

5. Onafhankelijkheid

De rollen van de heer Kamsteeg en RoyalHaskoning DHV zijn niet objectief geweest in het proces. Er is sprake van belangenverstrengeling.

6. Informatieverstrekking

De informatieverstrekking is onvoldoende geweest.

7. Overbelasting

Het net is overbelast.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 11

1. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

2. Landbouwgrond

Dit standpunt wordt uitdrukkelijk weersproken. Ten aanzien van de stedenbouwkundige invulling en de ruimtelijke uitstraling (waaronder verkeersaantrekkende werking en milieugevolgen) is een zonnepark zeker niet gelijk te stellen aan een bedrijventerrein.

Met de vaststelling van het Beleidskader is een keuze gemaakt om gronden in het buitengebied (mits er wordt voldaan aan de criteria uit het Beleidskader) te gebruiken voor de duurzame opwekking van energie. Daarin ligt besloten dat die gronden niet voor de volle teelt beschikbaar zullen zijn. Er is niet gebleken dat de voedselproductie in het gedrang zal komen als (in totaal) ongeveer 20 hectare grond niet beschikbaar zijn voor de voedselproductie. Gelet daarop is het nog steeds aanvaardbaar om te kiezen voor energieopwekking. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

3. Ecologie

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnevelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Meerwaarde

RoyalHaskoning DHV heeft beoordeeld welke educatieve en recreatieve doelen bereikt kunnen worden. Hierin ligt geen weigeringsgrond voor de twee projecten besloten. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

5. Onafhankelijkheid

Het gemeentebestuur weerspreekt dat de betrokkenheid van de heer Kamsteeg ertoe heeft geleid dat aanvragen vergund worden, terwijl zij zonder die betrokkenheid geweigerd zouden worden. Er is geen enkele aanleiding om dat aan te nemen. Hetzelfde heeft te gelden voor RoyalHaskoning DHV. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

6. Informatieverstrekking

De ontwerpbesluiten en alle daarmee verband houdende documenten zijn openbaar gemaakt. Een ieder heeft de mogelijkheid om die informatie te raadplegen. De zienswijze leidt niet tot een wijziging.

7. Overbelasting

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

17. Zienswijze Stichting behoud Zwaluws Landschap

1. *Precedentwerking*

Reclamante vreest dat het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen een precedentwerking heeft, waardoor ook een omgevingsvergunning zou moeten worden verleend voor de andere ingekomen aanvragen om een omgevingsvergunning voor een zonneparkproject in de gemeente Drimmelen.

2. *Schaarste op het energienet*

De realisering van een zonneparkproject zou leiden tot minder netcapaciteit voor andere nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Drimmelen.

3. *Instructieregels provinciale verordening*

Het Beleidskader grootschalige zonnevelden zou niet voldoen aan de eisen die de provinciale instructieregels over de nieuwvestiging van zonneparken stellen (of hebben gesteld) aan een beleidsstuk over Zonneparken. De verwijdering van het Zonnepark zou onvoldoende zijn geborgd. Datzelfde geldt voor de financiële zekerheid die moet worden gesteld voor het herstellen van de bestaande toestand.

4. *Behoefte en RES 1.0*

Volgens reclamant is niet gebleken van behoefte aan het Zonnepark De Bergen. De behoefte zou in ieder geval niet volgens uit de regionale energiestrategie 1.0 van de energieregio West-Brabant.

5. *Zonneladder*

Niet zou zijn getoetst aan de voorkeursvolgorde voor de realisering van zonnepanelen, zoals deze in de zonneladder is weergegeven.

6. *Onafhankelijkheid Royal Haskoning DHV*

Doordat Royal Haskoning DHV is ingeschakeld door de gemeente zou zij niet als een onafhankelijke externe kunnen optreden. Hierbij geldt dat Royal Haskoning DHV ook betrokken is geweest bij de subsidieaanvraag voor de Proeftuin Energievrije Wijken. De initiatiefnemers zouden te invloedrijk zijn geweest bij de beoordeling die heeft plaatsgevonden.

7. *Wijzigen beoordelingsmethodiek*

Reclamante kan zich niet vinden in de wijziging van de beoordelingsmethodiek van een "5-puntsschaal" naar minder beoordelingsschalen. In de huidige systematiek is slechts aangegeven of een project (al dan niet onder voorbehoud) voldoet aan een criterium.

8. *Participatie en calamiteiten*

Er is ten onrechte niet gevraagd om een participatieplan en calamiteitenplan. Ook zou het zonnepark gedeeltelijk slecht te bereiken zijn voor hulpverleners.

9. *Beoordeling aan beleidskader door Royal Haskoning DHV*

Reclamante is het op verschillende onderdelen niet eens met de herbeoordeling van Royal Haskoning DHV.

10. *Kadastrale percelen*

Reclamante wijst erop dat de perceelnummers niet meer actueel zijn.

11. *Bodemonderzoek en inkoopstation*

De stukken over de geschiktheid van de bodem en de realisering van het inkoopstation zouden niet compleet zijn.

Reactie gemeente op zienswijze Stichting behoud Zwaluws Landschap

1. *Precedentwerking*

Een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen heeft geen gevolgen voor de beoordeling van andere aanvragen die zijn ingekomen om een omgevingsvergunning voor een zonneparkproject. Hierbij geldt dat allee aanvragen op de eigen merites worden beoordeeld. De herbeoordeling die Royal Haskoning DHV heeft uitgevoerd is daarbij leidend voor de gemeente.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. *Schaarste op het energienet*

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. *Instructieregels provinciale verordening*

De aanvraag wordt – evenals de andere aanvragen – getoetst aan de hand van de instructieregels over zonneparken uit de Interim omgevingsvergunning, zoals deze op dit moment te gelden heeft. De zienswijzen gaan gedeeltelijk over voormalige provinciale instructieregels. Deze gelden niet meer en kunnen om die reden niet leiden tot wijzigingen.

Over de ontmanteling van het Zonnepark hebben de initiatiefnemer en de gemeente afspraken gemaakt in een Anterieure Overeenkomst. Daarin zijn ook afspraken gemaakt over een financiële zekerstelling. Deze financiële zekerstelling kan de gemeente invoeren wanneer de initiatiefnemer (of de grondeigenaar) onverhoopt het zonnepark niet zelf (tijdig) zou ontmantelen.

Tussen de gemeente en de initiatiefnemer is afgesproken dat 26 maanden voor afloop van de omgevingsvergunning, de initiatiefnemer een voorstel stuurt naar de gemeente voor het behoud van (een gedeelte van) de landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer wil in gezamenlijkheid met de gemeente en grondeigenaar dit voorstel opstellen. Hierin wordt opgenomen welke elementen met landschappelijke meerwaarde behouden kunnen blijven, zoals de natuurvriendelijke oever, boomgaard, verlaagd maaiveld voor waterberging en natte natuur, gebiedseigen kruidenvegetatie, parklint en de uitgegraven watergang.

De afspraken over de ontmanteling, de financiële zekerstelling en het (gedeeltelijk) behoud van de landschappelijke inpassing zullen ook als voorschrift aan de omgevingsvergunning worden verbonden. Daardoor kunnen – naast de gemeente – ook derde-belanghebbenden zich beroepen op de naleving van de afspraken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. *Behoeft en RES 1.0*

De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energie-neutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied.

In de regionale energiestrategie ("RES") 1.0 is afgesproken dat iedere gemeente dat ieder een deel van de zon-opgave voor zijn rekening neemt. Bij elkaar gaat het om een extra duurzame opwek van 0,8 TWh, waarvan 0,5 TWh door zon op dak en 0,3 TWh door zonneparken in combinatie met natuur, landbouw en/of waterberging. Het gaat in totaal om circa 300 hectare aan zonneparken binnen de energieregio.

Verder is in de RES 1.0 ook de behoefte aan een opgave voor zonneparken in de gemeente genoemd. De opgave is meer concreet weergegeven in het overzicht dat als bijlage 1 bij de RES 1.0 is gevoegd.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

6. Onafhankelijkheid Royal Haskoning DHV

De omstandigheid dat Royal Haskoning DHV is ingeschakeld door de gemeente, betekent op zichzelf nog niet dat Royal Haskoning DHV niet onafhankelijk kan zijn in het geven van het advies en het opstellen van een rapport. De zienswijze geeft ook geen aanleiding om aan de deskundigheid of onafhankelijkheid van Royal Haskoning DHV te twijfelen. Verder geldt dat Royal Haskoning DHV zonder inmenging van de gemeente is gekomen tot de totstandkoming van de herbeoordeling. De bevindingen van Royal Haskoning DHV zijn ook te herleiden naar objectieve gegevens die deel uitmaken van de verschillende aanvragen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. Wijzigen beoordelingsmethodiek

Naar aanleiding van de uitspraken van de Afdeling van 22 februari 2022 is ervoor gekozen om niet meer uit te gaan van een "5-puntsschaal". Een aanvraag voldoet aan het criterium óf een aanvraag voldoet niet aan het criterium. De gemeente meent dat de beoordelingssystematiek die Royal Haskoning DHV heeft gehanteerd begrijpelijk en inzichtelijk is. De zienswijze geeft geen aanleiding om aan Royal Haskoning DHV te vragen om alsnog een andere systematiek toe te passen. Er is ook geen rechtsregel die daartoe verplicht.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

8. Participatie en calamiteiten

Een participatieplan en calamiteitenplan is niet vereist. In de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag is voldoende ingegaan op de mogelijkheden tot participatie. Hierbij is zowel ingegaan op de mogelijkheid om bij de totstandkoming van het Zonnepark De Bergen te participeren (pagina 15 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag), als op de mogelijkheden tot financiële participatie (pagina's 13, 15, 16, 45 en 46 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag).

Er heeft voldoende afstemming plaatsgevonden met de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. De brandweer is betrokken en geeft aan dat er geen specifieke regelgeving voor brandveiligheid van

zonneparken is (het bouwwerk zonnepark valt onder het Bouwbesluit, maar in dat besluit is geen specifieke prestatie-eisen voor zonneparken). Hierop is nader ingegaan op pagina's 38 en 39 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag. Niet is gebleken van een extern veiligheidsrisico in geval van calamiteiten of anderszins van een onaanvaardbaar risico of gevaar.

De brandweer (en andere hulpdiensten) hebben voldoende toegang tot het zonneparkproject:

- Door het zonnepark kronkelt een halfverharde pad (puinverharding) van circa 3,25 meter.
- De vrije ruimte rondom het pad varieert van 5 tot 10 meter, meer dan de 4,5 meter die wordt aanbevolen door de brandweer.
- Tussen de veldsegmenten liggen onverharde paden van circa 3 meter breed.
- Vanaf het halfverharde pad is de afstand voor een brandweerauto met brandslang beperkt.
- Een brandweervoertuig ondervindt geen hinder van constructies boven de weg.
- Er wordt een bluswatervoorziening (capaciteit: > 60m³/u) geplaatst bij de toegang aan de oostzijde, en een aan de westzijde.

De brandweer heeft op 24 oktober 2023 aan de gemeente bericht dat zij akkoord is met het Zonnepark De Bergen, waaronder met het inkoopstation in de kapschuur. De gemeente ziet geen aanleiding voor een andersluidend oordeel.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. Herbeoordeling Royal Haskoning DHV

De opmerkingen van reclamante op de herbeoordeling die is uitgevoerd door Royal Haskoning DHV zijn door de gemeente voorgelegd aan Royal Haskoning DHV. Royal Haskoning DHV beoordeelt de opmerkingen en zal bezien of deze aanleiding geven om terug te komen op het oordeel dat de aanvraag voldoet aan de criteria uit het Beleidskader. In dit kader zal Royal Haskoning DHV een oplegnotitie opstellen, die deel zal uitmaken van de voorliggende besluitvorming over het Zonnepark De Bergen. De aanvullende opmerkingen tijdens de mondelinge toelichting op de zienswijzen op 20 en 21 november 2023 worden door Royal Haskoning DHV meegenomen in de oplegnotitie. De gemeente zal zich ervan vergewissen of de oplegnotitie zorgvuldig tot stand is gekomen, de bevindingen van Royal Haskoning DHV begrijpelijk en inzichtelijk zijn en de conclusies van Royal Haskoning DHV op de bevindingen aansluiten (en te herleiden zijn naar objectieve gegevens).

10. Kadastrale percelen

In de definitieve besluitvorming zal worden uitgegaan van de meest actuele nummering van de kadastrale percelen.

11. Bodemonderzoek en inkoopstation

De zienswijze geeft geen aanleiding om aan de uitvoerbaarheid van Zonnepark De Bergen te twijfelen. Het is aannemelijk dat de staat van de bodem niet in de weg staat aan de realisering van Zonnepark De Bergen. In paragraaf 5.5.3 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag is toegelicht dat de kwaliteit van de betrokken gronden goed is. De initiatiefnemer zal een aantal weken voor aanvang van de bouw een 'nulmeting' laten uitvoeren. Gedurende de exploitatieperiode zal de ontwikkeling van de vegetatie onder / naast de zonnepanelen worden onderzocht. De resultaten van beide onderzoeken zullen worden gedeeld met gemeente en de provincie Noord-Brabant. De staat van de bodem moet na de ontmanteling worden teruggebracht naar de staat zoals deze is omschreven in de nulmeting.

Inmiddels zijn alle documenten over de inkoopstation in de bestaande kapschuur ontvangen. Naar het oordeel van de brandweer en Royal Haskoning DHV is het mogelijk om het inkoopstation in de kapschuur te realiseren. De zienswijze geeft geen aanleiding voor een andersluidend oordeel.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

18. Zienswijze Milieuvereniging De Groene Koepel

1. *Geschiedenis locatie*

Volgens reclamante is de projectlocatie met bestemming 'Agrarisch met waarden-landschap', 'Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Attentiegebied ehs' en binnen de provinciale aanduiding 'Groenblauwe mantel' niet geschikt voor de realisering van een zonnepark.

2. *Herbeoordeling*

De herbeoordeling die door Royal Haskoning is verricht zou niet voldoen aan de opdracht die door de Afdeling bestuursrechtspraak is meegegeven.

3. *Alternatieven*

Er zou ten onrechte niet zijn gekeken naar alternatieven voor de realisering van Zonnepark De Bergen. Tijdens de hoorzitting werd aangevoerd dat er te veel sprake is van een verdienmodel voor ontwikkelaars.

4. *Zonneladder*

Niet zou zijn getoetst aan de voorkeursvolgorde voor de realisering van zonnepanelen, zoals deze in de zonneladder is weergegeven.

5. *M.e.r.-beoordelingplicht*

Reclamante meent dat ten onrechte een m.e.r.-beoordeling ontbreekt.

6. *Landschapsinvesteringsregeling*

Reclamante meent dat de "Landschapsinvesteringsregeling" op basis van de Interim omgevingsverordening van toepassing is op de omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen. Dit betekent volgens reclamante dat de nieuwe natuur van de landschappelijke inpassing van het zonnepark behouden dient te blijven.

7. *Gevolgen voor het watersysteem*

Reclamante meent dat de realisering van het Zonnepark De Bergen onaanvaardbare gevolgen heeft voor het watersysteem. Er zou bodemerrosie optreden onder de panelen van het zonnepark.

8. *Gevolgen voor natuur*

De gevolgen van de realisering van het Zonnepark De Bergen voor Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Brabant ('NNB') en beschermde soorten zouden onvoldoende zijn onderzocht.

9. *Procesparticipatie*

Reclamante betreurt dat natuur- en milieuorganisaties niet actief bij de herbeoordeling betrokken zijn door de gemeente.

Reactie gemeente op zienswijze Milieuvereniging De Groene Koepel

1. Geschiktheid locatie

De systematiek van de Wabo gaat ervan uit dat het aan de aanvrager zelf is om te bepalen voor welke activiteiten hij een aanvraag indient en dus wat de omvang van het aangevraagde project inhoudt. In verband daarmee dient de aanvrager de projectlocatie te kiezen waarop zijn aanvraag betrekking heeft. Het is volgens vaste rechtspraak niet aan de gemeente om een locatie voor een zonneparkproject aan te dragen (ABRvS 23 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:844, r.o. 10.2).

Op de locatiekeuze is nader ingegaan op paragraaf 4.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag. Daarin is verwoord dat de locatie door de initiatiefnemer is gekozen op basis van een aantal technische, fysieke en sociaaleconomische uitgangspunten. De gemeente meent dat de locatie aansluitend aan de kern Terheijden geschikt is voor de realisering van een zonneparkproject.

Verder geldt dat de locatie van het zonneparkproject één van de criteria is geweest waarop de aanvraag door Royal Haskoning DHV is beoordeeld. Royal Haskoning DHV is tot het oordeel gekomen dat Zonnepark de Bergen aan dit criterium voldoet. De zienswijze geeft geen aanleiding om te komen tot een andersluidend oordeel.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Herbeoordeling

De opmerkingen van reclamante op de herbeoordeling die is uitgevoerd door Royal Haskoning DHV zijn door de gemeente voorgelegd aan Royal Haskoning DHV. Royal Haskoning DHV beoordeelt de opmerkingen en zal bezien of deze aanleiding geven om terug te komen op het oordeel dat de aanvraag voldoet aan de criteria uit het Beleidskader. In dit kader zal Royal Haskoning DHV een oplegnotitie opstellen, die deel zal uitmaken van de voorliggende besluitvorming over het Zonnepark De Bergen. De aanvullende opmerkingen tijdens de mondelinge toelichting op de zienswijzen op 20 en 21 november 2023 worden door Royal Haskoning DHV meegenomen in de oplegnotitie. De gemeente zal zich ervan vergewissen of de oplegnotitie zorgvuldig tot stand is gekomen, de bevindingen van Royal Haskoning DHV begrijpelijk en inzichtelijk zijn en de conclusies van Royal Haskoning DHV op de bevindingen aansluiten (en te herleiden zijn naar objectieve gegevens).

3. Alternatieven

De aanvraag wordt – evenals de andere aanvragen – getoetst aan de hand van de instructieregels over zonneparken uit de Interim omgevingsvergunning, zoals deze op dit moment te gelden heeft. De zienswijzen gaan gedeeltelijk over voormalige provinciale instructieregels. Deze gelden niet meer en kunnen om die reden niet leiden tot wijzigingen.

Over de ontmanteling van het Zonnepark hebben de initiatiefnemer en de gemeente afspraken gemaakt in een Anterieure Overeenkomst. Daarin zijn ook afspraken gemaakt over een financiële zekerstelling. Deze financiële zekerstelling kan de gemeente inroepen wanneer de initiatiefnemer (of de grondeigenaar) onverhoopt het zonnepark niet zelf (tijdig) zou ontmantelen.

Tussen de gemeente en de initiatiefnemer is afgesproken dat 26 maanden voor afloop van de omgevingsvergunning, de initiatiefnemer een voorstel stuurt naar de gemeente voor het behoud van (een gedeelte van) de landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer wil in gezamenlijkheid met de gemeente en grondeigenaar dit voorstel opstellen. Hierin wordt opgenomen welke elementen met landschappelijke meerwaarde behouden kunnen blijven, zoals de natuurvriendelijke oever, boomgaard, verlaagd maaiveld voor waterberging en natte natuur, gebiedseigen kruidenvegetatie, parklint en de uitgegraven watergang.

De afspraken over de ontmanteling, de financiële zekerstelling en het (gedeeltelijk) behoud van de landschappelijke inpassing zullen ook als voorschrift aan de omgevingsvergunning worden verbonden. Daardoor kunnen – naast de gemeente – ook derde-belanghebbenden zich beroepen op de naleving van de afspraken. Het enkele feit dat zonneparken leiden tot inkomsten, betekent nog niet dat deze in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

5. M.e.r.-beoordelingplicht

Voor de realisatie van een zonnepark niet automatisch een milieueffectrapportage nodig. In het Besluit m.e.r. bestaat een belangrijk onderscheid tussen bijlage C en bijlage D. Voor activiteiten die voldoen aan de diverse criteria uit bijlage C geldt een m.e.r.-plicht. In bijlage D staan de activiteiten benoemd waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt: er moet beoordeeld worden of sprake is van (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. Een zonnepark staat als zodanig niet op de D-lijst in het Besluit m.e.r. waardoor er geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is. Dit is nader toegelicht in paragraaf 1.4.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Behoud landschappelijke inpassing

Tussen de gemeente en de initiatiefnemer is afgesproken dat 26 maanden voor afloop van de omgevingsvergunning, de initiatiefnemer een voorstel stuurt naar de gemeente voor het behoud van (een gedeelte van) de landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer wil in gezamenlijkheid met de gemeente en grondeigenaar dit voorstel opstellen. Hierin wordt opgenomen welke elementen met landschappelijke meerwaarde behouden kunnen blijven, zoals de natuurvriendelijke oever, boomgaard, verlaagd maaiveld voor waterberging en natte natuur, gebiedseigen kruidenvegetatie, parklint en de uitgegraven watergang.

De afspraken over het (gedeeltelijk) behoud van de landschappelijke inpassing zullen voorschrijven aan de omgevingsvergunning worden verbonden. Daardoor kunnen – naast de gemeente – ook derde-belanghebbenden zich beroepen op de naleving van deze afspraken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

7. Gevolgen voor het watersysteem

De zienswijze geeft geen aanleiding voor het oordeel dat gevolgen voor het watersysteem aan de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg zal staan. Bij het vooroverleg over Zonnepark De Bergen is het waterschap betrokken. In het schetsontwerp is rekening gehouden met de algemene regels van het waterschap en worden de waterbelangen niet nadelig geschaad. Dit is nader toegelicht in paragraaf 5.4 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag. Het zonneparkproject leidt niet tot bodemerosie. De grond blijft vruchtbaar, aangezien er kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. De panelen staan ver genoeg uit elkaar (zowel in zuid-opstelling: 1,6-3 meter tussenruimte als oost-west opstelling met 2 meter tussenruimte) om regenwater door te laten. Ook kan natte natuur (door verlaging maaiveld op een aantal plekken) zich ontwikkelen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

8. Gevolgen voor de natuur

Natura 2000-gebieden

Er is geen reden waarom een natuurtoestemming zou aanhaken bij de aanvraag voor Zonnepark De Bergen. Naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen en de beschikbaarheid van een nieuwe versie van de AERIUS-calculator, heeft de gemeente aan de initiatiefnemer verzocht om een nieuw stikstofrapport. In het

stikstofrapport “Stikstofuitstoot aanleg zonnepark De Bergen” d.d. 10 november 2023 concludeert Pondera dat significante gevolgen gerelateerd aan Zonnepark De Bergen nog steeds kunnen worden uitgesloten. Het geactualiseerde stikstofrapport van Pondera bevestigt de eerdere bevindingen dat de bouw en het gebruik van het zonnepark ten opzichte van de referentiesituatie niet leidt tot een toename aan stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Soortenbescherming

De aanvraag gaat gepaard met een ecologisch onderzoek. Daaruit en ook uit de onafhankelijke herbeoordeling van RoyalHaskoning DHV blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast of dat de aanwezigheid van beschermde soorten in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het project. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

Bovendien is het faciliteren van de biodiversiteit een onderdeel van de landschappelijke inpassing (waarvan de aanleg en instandhouding verplicht wordt gesteld). Dat aspect heeft RoyalHaskoning DHV ook beoordeeld. De minimale oppervlakte voor de landschappelijke inpassing is 10% van het zonnepark. Landschappelijke inpassing vindt in principe plaats rondom en aan de randen van het zonnepark. De inpassing moet zowel landschappelijke als ecologische meerwaarde hebben voor de omgeving. Daaraan wordt voldaan volgens de beoordeling van RoyalHaskoning DHV.

Het enkele feit dat de biodiversiteit zou afnemen ter plaatse van de zonnepanelen is geen weigeringsgrond nu het Beleidskader juist inzet op het toestaan van grootschalige zonnenvelden.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

NNB

Het enige NNB gebied in de omgeving van het projectgebied is het ‘Markkanaal’, gelegen op circa 80 meter ten westen van het plangebied. Op pagina 33 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag is door de initiatiefnemer toegelicht waarom het Zonnepark De Bergen niet leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Het college meent dat het Zonnepark De Bergen past binnen de provinciale instructieregels over de bescherming van het NNB. Reclamante maakt ook niet aannemelijk dat het Zonnepark negatieve effecten zal hebben voor het NNB, laat staan dat sprake is van effecten die zodanig zijn, dat deze beperkt of gecompenseerd moeten worden of leiden tot een onevenredige aantasting van het functioneren van het NNB.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

9. Procesparticipatie

Volgens de gemeente is voorzien in voldoende participatiemogelijkheden bij de totstandkoming van het plan. De initiatiefnemer heeft voor dit project meerdere “kom-in-de-wei-sessies” gehouden, waaraan een ieder kon deelnemen.

Het participatieproces voldoet aan de verplichtingen die de wet daaraan stelt. Het plan is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De omwonenden zijn in de gelegenheid geweest een zienswijze naar voren te brengen over het (ontwerp van het) bestemmingsplan. Er bestaat voor het gemeentebestuur geen andere wettelijke verplichting om voorafgaand aan de planvaststelling in overleg te treden over de plannen van de initiatiefnemer (dit is ook bevestigd door de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak in een recente uitspraak van 22 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:699, r.o. 5.3).

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

19. Zienswijze bewoner 12

1. *Woongenot/dorpsgezicht*

De projecten belemmeren het woongenot en tasten het beschermd dorpsgezicht aan.

2. *Precedentwerking*

Het verlenen van de vergunningen heeft precedentwerking.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 12

1. *Woongenot/dorpsgezicht*

Een zonnepark is geen gebiedsvreemde ontwikkeling. Zonneparken komen op vele plaatsen in het buitengebied van andere gemeenten voor. Hoewel het van groot belang is om streng te reguleren dat de aard van het buitengebied en het landschap niet wezenlijk wordt aangetast, is er geen reden om aan te nemen dat een zonnepark op agrarische gronden zonder meer leidt tot een dergelijke wezenlijke aantasting.

Een vermindering van het woongenot vanwege ruimtelijke ontwikkelingen is weliswaar geen prettige ervaring, maar hier staat het algemeen belang tegenover. In dit geval draagt het zonnepark bij aan de duurzaamheidsambities van de gemeente. De gemeente heeft als ambitie om in 2050 een volledig energieneutrale gemeenschap te zijn volgens het Programma Duurzaamheid uit februari 2021. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied, zoals ook is beschreven in het Beleidskader grootschalige zonnevelden.

De waarde van Lage Zwaluwe en Hooge Zwaluwe wordt niet aangetast door het toestaan van een zonnepark in de omgeving. Daarbij is het van belang dat het zonnepark niet in het dorpsgezicht zal worden gerealiseerd en het alleen al daarom de vraag is hoe het zonnepark de waarde van het dorpsgezicht zou aantasten. Er is op dit moment niet gebleken van een reden waarom het zonnepark geweigerd zou moeten worden omdat de waarde van het dorpsgezicht daardoor wordt aangetast.

Het zonnepark vervult een functie voor de duurzame energievoorziening. Dit belang mag zwaarder gewogen worden dan het belang bij het behoud van het woongenot. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. *Precedentwerking*

Iedere aanvraag wordt op haar eigen merites beoordeeld. Het enkele feit dat een aanvraag wordt gehonoreerd, betekent nog niet dat een andere aanvraag ook wordt gehonoreerd. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

20. Zienswijze bewoner 13

1. Zonneladder

De zonneladder is ten onrechte niet gevolgd.

2. Landbouwgrond

Industrie is niet wenselijk in het landschap. Landbouwgrond moet behouden blijven.

3. Onderzoek naar initiatiefnemers

Er zijn geen diepgaande onderzoeken gedaan naar de initiatiefnemers.

4. Behoeft

Er is geen behoefte aan zonneparken.

5. Participatie

Er heeft onvoldoende participatie plaatsgevonden.

6. Verkoop eigen energie

Teruglevering van zelf opgewekte stroom wordt bemoeilijkt.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 13

1. Zonneladder

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
 - binnen Stedelijk gebied;
 - door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen;
- en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. Om die reden zal de onderbouwing alsnog opgenomen moeten worden. De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd.

2. Landbouwgrond

Dit standpunt wordt uitdrukkelijk weersproken. Ten aanzien van de stedenbouwkundige invulling en de ruimtelijke uitstraling (waaronder verkeersaantrekkende werking en milieugevolgen) is een zonnepark zeker niet gelijk te stellen aan een bedrijventerrein.

Met de vaststelling van het Beleidskader is een keuze gemaakt om gronden in het buitengebied (mits er wordt voldaan aan de criteria uit het Beleidskader) te gebruiken voor de duurzame opwekking van energie. Daarin ligt besloten dat die gronden niet voor de volle teelt beschikbaar zullen zijn. Er is niet gebleken dat de voedselproductie in het gedrang zal komen als (in totaal) ongeveer 20 hectare grond niet beschikbaar zijn voor de voedselproductie. Gelet daarop is het nog steeds aanvaardbaar om te kiezen voor energieopwekking. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Onderzoek naar initiatiefnemers

De Wet Bibob biedt vooralsnog geen aanleiding om tot een weigering te komen. Als het zo is dat er integriteitsbelemmeringen bestaan, dan biedt de wet de mogelijkheid om tot intrekking van de omgevingsvergunning te komen.

4. Behoeft

Het gemeentebestuur handhaaft de ambitie om in 2050 een volledig energieneutrale gemeenschap te bereiken (conform het Programma Duurzaamheid uit februari 2021). De wind- en zonopgaven uit de Regionale Energie Strategie zijn nog niet bereikt. Voor West-Brabant gaat het om het verduurzamen van het elektriciteitsverbruik van 6,5 TWh in 2050. Daaraan kunnen de zonneparken waarvoor ontwerp-verklaringen van geen bedenkingen zijn gegeven een bijdrage aan leveren. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzaam opgewekte energie.

5. Participatie

Participatie heeft plaatsgevonden op de wijze die de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht voorschrijven. Er hebben ontwerpbesluiten ter inzage gelegen en een ieder is in de gelegenheid gesteld om daarop een zienswijze in te dienen.

6. Verkoop eigen energie

Hoewel het begrijpelijk is dat particulieren in de gemeente de mogelijkheid willen behouden om hun energie te verkopen, kan dit belang niet leiden tot een weigering van de omgevingsvergunning. Het betreft niet een ruimtelijk relevant belang. Dit argument kan om die reden niet leiden tot een andere beoordeling van de aanvraag.

21. Zienswijze bewoner 14

1. Rijksrapport

Het rapport 'Opwekking duurzame energie op rijksgronden' had betrokken moeten worden in de besluitvorming. Het advies van rijksadviseurs moet gevolgd worden.

2. Landschap

Het landschap zal verrommelen. Van een verbetering van het landschap is geen sprake.

3. Vertrouwen in bestuur

Het vertrouwen in het gemeentebestuur wordt geschaad. Tijdens de hoorzitting werd aangevoerd dat het Beleidskader ingetrokken zou moeten worden.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 14

1. Rijksrapport

Het gemeentebestuur hanteert het Beleidskader voor de beoordeling van de aanvragen. Hoewel beleid van andere overheden relevant kan zijn, ziet het gemeentebestuur in het aangevoerde geen aanleiding om tot een weigering van de voorliggende twee aanvragen te komen. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Landschap

Het landschap verandert door de realisering van zonneparken. Een verandering is niet zonder meer onaanvaardbaar. Om te bepalen welke zonneparken aanvaardbaar zijn, heeft de raad een Beleidskader vastgesteld. Aan de hand daarvan is beoordeeld of het voorliggende initiatief vergund kan worden. Daarbij worden ook de gevolgen voor het landschap betrokken. Er is ten aanzien van de beide projecten gebleken dat het zonnepark voldoet aan het Beleidskader. Het gemeentebestuur heeft een externe deskundige gevraagd om hierover te rapporteren. Dat rapport wordt mede ten grondslag gelegd aan de motivering van het besluit tot het geven van de verklaring van geen bedenkingen.

De gevolgen van het zonnepark zijn onderbouwd in de wettelijk verplichte ruimtelijke onderbouwing. RHDHV heeft hierover advies uitgebracht ten behoeve van het gemeentebestuur (aan de hand van het Beleidskader). Er zijn geen aanwijzingen dat gevreesd moet worden voor een onaanvaardbare aantasting van de bodem. Bovendien geldt een verplichting om de gronden in de oorspronkelijke staat terug te brengen na de vergunde periode van 25 jaar. Dat betekent ook dat de bodemkwaliteit in orde moet zijn. Daarvoor moet de vergunninghouder een bankgarantie stellen.

RHDHV heeft de landschappelijke impact van het project beoordeeld. Daarvan heeft het gemeentebestuur kennis genomen. Het enkele feit dat het landschap voor een periode van maximaal 25 jaar plaatselijk wordt veranderd, betekent nog niet dat er sprake is van een verstoring. Het gemeentebestuur ziet in dit argument geen aanleiding om af te wijken van de beoordeling van RHDHV. Het toestaan van de twee projecten houdt niet een onaanvaardbare inbreuk op de openheid van het buitengebied in. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

3. Vertrouwen in bestuur

Hoewel het bestuur zich inspant om ervoor te zorgen dat er voldoende vertrouwen is, kan deze grond geen aanleiding zijn om toch tot een weigering van de aanvragen te besluiten. Het Beleidskader heeft slechts te gelden voor een aantal projecten die tijdig zijn aangevraagd. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

22. Zienswijze Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

1. Vooroverleg

Er heeft ten onrechte geen vooroverleg plaatsgevonden.

2. Toetsing aan lov

Er had getoetst moeten worden aan de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

3. Afstemming met netbeheerder

Het is onduidelijk in hoeverre de plannen regionaal en met de netwerkbeheerder zijn afgestemd.

4. Noodzaak en draagvlak

Noodzaak en draagvlak zijn onvoldoende onderbouwd.

5. Landbouwgrond

Er is te weinig aandacht voor de waarde van vruchtbare landbouwgronden voor agrarisch gebruik. Het belang van goede landbouwgrond is nog onvoldoende betrokken.

6. Bezoekerscentrum

Het is onduidelijk hoe en waar het bezoekerscentrum wordt gerealiseerd.

7. Bijlagen

De bijlagen 6a en 6b ontbreken voor een grotere weergave van de inrichting en de toelichting daarop.

8. Nulmeting

Ten onrechte ontbreekt een nulmeting om te onderzoeken wat het effect is op de onderbegroeiing, vegetatieontwikkeling, het ontwikkelen van natuurwaarden en de bodemkwaliteit.

Reactie gemeente op zienswijze Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

1. Vooroverleg

Het vooroverleg leek procedureel moeizaam inpasbaar gelet op de uitspraak van de Raad van State. Het was aan het gemeentebestuur om de aanvragen op gelijke wijze te toetsen aan het Beleidskader. De ontwerpbesluiten zijn hiervan het resultaat. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Toetsing aan lov

Er zal een aanvullende toelichting op de criteria uit de Interim omgevingsverordening toegevoegd worden ten behoeve van de besluitvorming. Daarbij worden ook de zonneladder en het verlies aan landbouwgronden (zie hieronder ook punt 5 hieronder) in ogenschouw genomen.

3. Afstemming met netbeheerder

Een aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor het Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond. Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Noodzaak en draagvlak

Het gemeentebestuur baseert zich op de doelstellingen die te gelden hebben voor de energietransitie. Op dit moment is er nog een behoefte aan duurzame energieprojecten om te komen tot een energieneutrale samenleving. Er is niet gebleken van een overschot aan duurzame energieprojecten die de onderhavige projecten (zowel Moerseweg als De Bergen) overbodig zouden maken.

In de voorschriften van de omgevingsvergunningen wordt opgenomen dat de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing verplicht is. Ook is het verplicht om de zonneparken na ommekomst van de vergunde termijn te ontmantelen. Hiervoor wordt een (verplichte) bankgarantie gesteld. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Landbouwgrond

Met de vaststelling van het Beleidskader is een keuze gemaakt om gronden in het buitengebied (mits er wordt voldaan aan de criteria uit het Beleidskader) te gebruiken voor de duurzame opwekking van energie. Daarin ligt besloten dat die gronden niet voor de volle teelt beschikbaar zullen zijn. Er is niet gebleken dat de voedselproductie in het gedrang zal komen als (in totaal) ongeveer 20 hectare grond niet beschikbaar zijn voor de voedselproductie. Gelet daarop is het nog steeds aanvaardbaar om te kiezen voor

energieopwekking. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

6. Bezoekerscentrum

De initiatiefnemer zal hierover een nadere uitleg moeten geven. Dat wordt aan de initiatiefnemer voorgelegd.

7. Bijlagen

Initiatiefnemer zal hiernaar worden gevraagd.

8. Nulmeting

Initiatiefnemer zal hiernaar worden gevraagd.

23. Zienswijze van het Waterschap Brabantse Delta

1. Vooroverleg

Er heeft geen vooroverleg plaatsgevonden over het project Moerseweg met het waterschap.

2. Watervergunning

Het project is in strijd met regels over zogenoemde A-watergangen in de keur. Hiervoor is een watervergunning vereist.

Reactie gemeente op zienswijze van het Waterschap Brabantse Delta

De zienswijze van het waterschap lijkt louter te zien op het project Moerseweg. Om die reden wordt deze zienswijze voor het project De Bergen verder buiten beschouwing gelaten. De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

Addendum Nota van zienswijzen aanvraag om een omgevingsvergunning voor “Zonnepark De Bergen”

Inleiding

Met ingang van 28 juli 2023 heeft het ontwerpbesluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Hiervan is middels een gemeentelijke publicatie mededeling gedaan in het Gemeenteblad (2023, 324591).

In de Nota van zienswijzen zijn 23 ingekomen zienswijzen samengevat weergegeven en beantwoord. Twee zienswijzen – die inhoudelijk gelijk zijn aan zienswijzen die samengevat zijn weergegeven en beantwoord in de Nota van zienswijzen – zijn abusievelijk niet opgenomen in de Nota van zienswijzen. Het gaat om de volgende twee zienswijzen:

	Naam:	Corsa-kenmerk	Datum ontvangst:	Pagina's
24.	Bewoner 15	23ZD06564	18 augustus 2023	2
25.	ZLTO	23ZD07293	15 september 2023	3

In dit addendum zijn deze zienswijzen alsnog samengevat weergegeven en beantwoord. Dit addendum maakt integraal deel uit van de Nota van zienswijzen en de (definitieve) besluitvorming over Zonnepark De Bergen.

INGEKOMEN ZIENSWIJZEN ONTWERP OMGEVINGSVERGUNNING:

24. Zienswijze bewoner 15

1. Zon op dak en zonneladder

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat eerst gekeken moet worden om zonnepanelen zoveel mogelijk op gebouwen te leggen, voordat zonneparken kunnen worden toegestaan. Volgens de zonneladder geldt dat zon op landbouwgronden op de laagste trede is opgenomen en daardoor de minst gewenste keuze is als locatie voor zonnepanelen. Dat blijkt ook uit de Zonnebrief van de minister voor Klimaat en Energie van 6 juli 2023.

2. Schadelijkheid voor de bodem

De realisering van een zonnepark is schadelijk voor de bodem. Dat volgt uit onderzoek van de Wageningen Universiteit. Ook kan het zonnepark bodemverontreiniging veroorzaken.

Reactie gemeente op zienswijze bewoner 15

1. Zon op dak en zonneladder

De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energieneutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De gemeente zet zich in op het volleggen van daken met zonnepanelen, maar kan – zo is gebleken uit onderzoek – haar duurzaamheidsdoelstellingen niet enkel bereiken met zon op dak. Dit is nader toegelicht op pagina's 9 en 10 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

Meerdere zienswijzen wijzen op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (lov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de lov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit.

De initiatiefnemer van Zonnepark De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd over de zonneladder. Deze onderbouwing is weergegeven in paragraaf 2.2.3 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

2. Schadelijkheid voor de bodem

Uit onderzoeken van onder meer Wageningen University & Research (WUR) blijkt dat er geen wetenschappelijke consensus is over de vraag of de realisatie van een zonnepark een positief of juist een negatief effect heeft op de bodem, de biodiversiteit en het landschap. Volgens de WUR hangen de effecten van het zonnepark af van de opstelling en landschappelijke inpassing van het park.

Uit de onderzoeken die in het kader van het Zonnepark De Bergen zijn uitgevoerd, en uit de onafhankelijke herbeoordeling door Royal Haskoning DHV, blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast, maar juist dat deze zal worden versterkt. Dit is nader toegelicht op pagina 16 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen.

De grond blijft vruchtbaar, aangezien er kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. De panelen staan ver genoeg uit elkaar (zowel in zuid-opstelling: 1,6-3 meter tussenruimte als oost-west opstelling met 2 meter tussenruimte) om regenwater door te laten. Ook kan natte natuur (door verlaging maaiveld op een aantal plekken) zich ontwikkelen.

Uit de zienswijze blijkt niet dat het aspect 'bodembescherming' aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg staat. De zienswijze geeft bovendien geen aanleiding voor het oordeel dat een (theoretische) kans op uitloging van stoffen of metalen zodanig zal zijn, dat dit de chemische kwaliteit van het (grond)water op een onaanvaardbare wijze zal aantasten. Hierbij geldt dat de initiatiefnemer (door middel van de vergunningvoorschriften) gehouden zal zijn om de bodem terug te brengen in de staat voorafgaand aan vergunningverlening. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

25. ZLTO

1. Agrarische structuur

In het kader van de ruimtelijke inpasbaarheid van zonnevelden dient ook gekeken te worden naar de gevolgen van een zonneparkproject voor de agrarische structuur in een gebied.

2. Zonneladder

De zonneladder uit de provinciale Interim omgevingsverordening moet toegepast worden.

3. Noodzaak

Niet zou zijn gebleken dat zonnevelden nodig zijn in aanvulling op "zon op dak".

4. Netcapaciteit

Door de realisering van Zonnepark De Bergen zou onvoldoende netcapaciteit overblijven voor "zon op dak".

5. Bodemkwaliteit

Zonnepark de Bergen heeft negatieve gevolgen voor het bodemleven, en daarmee ook voor de landbouwkundige kwaliteit en het toekomstig agrarisch gebruik van het projectgebied.

Reactie gemeente op zienswijze ZLTO

1. Agrarische structuur

Aangezien de grondeigenaar stopt met agrarische bedrijfsvoering in het projectgebied is er ruimte voor een nieuwe functie. In dit geval heeft de grondeigenaar, een agrariër, zelf gekozen om zijn landbouwgronden ter beschikking te stellen voor (tijdelijke) winning van hernieuwbare energie. Hierbij geldt dat een deel van het plangebied in agrarisch gebruik blijft als boomgaard (1,4 ha).

De vruchtbaarheid van de bodem zal niet afnemen, doordat kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. Na de ontmanteling van het zonnepark is de bodem naar alle waarschijnlijkheid vruchtbaar genoeg om eventueel opnieuw te kunnen worden ingezet voor agrarisch gebruik. De ontwikkeling van de vegetatie en bodemkwaliteit zullen gedurende de exploitatie worden gemonitord, te beginnen met een nulmeting. Dit is nader toegelicht op pagina's 11 en 12 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

Verder geldt dat het projectgebied deel uitmaakt van het 'zandgebied' rondom Terheijden. Dit gebied is niet het meest geschikte landschapstype is voor extensieve landbouw.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

2. Zonneladder

De zienswijze heeft betrekking op de toepassing van de zonneladder, zoals deze in de Interim omgevingsverordening (Iov) is opgenomen – in artikel 3.41 van de Iov. Er moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is omdat in onvoldoende mate voorzien kan worden in de behoefte voor duurzame energie:

- door de ontwikkeling van andere vormen van duurzame energie;
- binnen Stedelijk gebied;
- door meervoudig ruimtegebruik in Landelijk gebied of binnen bestaand ruimtebeslag op bouwpercelen; en
- op gronden aansluitend op Stedelijk gebied.

Een dergelijke onderbouwing ontbrak in de motivering van het ontwerpbesluit. De initiatiefnemer van Zonnepark De Bergen heeft naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen (inclusief de zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie) een aanvullende onderbouwing aan de aanvraag toegevoegd. Deze onderbouwing is weergegeven in paragraaf 2.2.3 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

3. Noodzaak

De ambitie van de gemeente Drimmelen is om 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energieneutraal' te worden. Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De gemeente zet zich in op het volleggen van daken met zonnepanelen, maar kan – zo is gebleken uit onderzoek – haar duurzaamheidsdoelstellingen niet enkel bereiken met zon op dak. Dit is nader toegelicht op pagina's 9 en 10 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

4. Netcapaciteit

Een Aansluit- en Transportovereenkomst is gesloten tussen de netbeheerder (Enexis) en de initiatiefnemer over de levering van duurzame elektriciteit vanuit het Zonnepark De Bergen aan het elektriciteitsnet. De aansluiting voor Zonnepark De Bergen is reeds gerealiseerd. Meer hierover kunt u lezen op pagina 9 van de ruimtelijke onderbouwing.

Volgens vaste rechtspraak kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog, dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, slechts in de weg staan aan het verlenen van deze omgevingsvergunning als op voorhand het aannemelijk is dat het project niet kan worden uitgevoerd binnen de beoogde periode (ABRvS 4 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:953, r.o. 13.1, ABRvS 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1995, r.o. 8.1 en ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:354, r.o. 5.2.). Dat is hier niet het geval.

Het is aan de gemeenteraad in het kader van de beoordeling of een aanvraag in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening om na te gaan of het aangevraagde initiatief uitvoerbaar is. Het is juist dat de aansluiting van een zonnepark op het energienetwerk op dit moment uitdagend zal zijn. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de aanvraag ziet op een periode van 25 jaar. Het is zeker niet op voorhand uitgesloten dat een aansluiting op het net wel kan worden bereikt gedurende die periode. Dit komt voor rekening en risico van de initiatiefnemer en is op dit moment geen weigeringsgrond.

Hierbij heeft voorts te gelden dat een goede ruimtelijke ordening er niet toe dient om de belangen van particuliere energieopwekking te beschermen. Een goede ruimtelijke ordening ziet niet op het beperken van de toegang tot de markt. In de zienswijze is bovendien niet aannemelijk gemaakt dat een aansluiting van Zonnepark De Bergen zal betekenen dat elders zon op dak niet kan aansluiten op het elektriciteitsnet.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

5. Bodemkwaliteit

Uit onderzoeken van onder meer Wageningen University & Research (WUR) blijkt dat er geen wetenschappelijke consensus is over de vraag of de realisatie van een zonnepark een positief of juist een negatief effect heeft op de bodem, de biodiversiteit en het landschap. Volgens de WUR hangen de effecten van het zonnepark af van de opstelling en landschappelijk inpassing van het park.

Uit de onderzoeken die in het kader van Zonnepark De Bergen zijn uitgevoerd, en uit de onafhankelijke herbeoordeling door Royal Haskoning DHV, blijkt niet dat de biodiversiteit wordt aangetast, maar juist dat deze zal worden versterkt. Dit is nader toegelicht op pagina 16 van de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen.

De grond blijft vruchtbaar, aangezien er kruidenrijke begroeiing zich tussen de panelen kan ontwikkelen. De panelen staan ver genoeg uit elkaar (zowel in zuid-opstelling: 1,6-3 meter tussenruimte als oost-west opstelling met 2 meter tussenruimte) om regenwater door te laten. Ook kan natte natuur (door verlaging maaiveld op een aantal plekken) zich ontwikkelen.

Uit de zienswijze blijkt niet dat het aspect 'bodembescherming' aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg staat. Hierbij geldt dat de initiatiefnemer (door middel van de vergunningvoorschriften) gehouden zal zijn om de bodem terug te brengen in de staat voorafgaand aan vergunningverlening. Van een weigeringsgrond voor de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan is niet gebleken.

De zienswijze leidt niet tot wijzigingen.

Aan de Raad

Made, 28 november 2023

Raadsvergadering 14 december 2023	Registratienummer: 2023279177 2023279177 Casenr: Meerdere
Onderwerp: Raadsvoorstel inzake de definitieve verklaring van geen bedenkingen voor het project 'Zonnepark De Bergen' in Terheijden	

Portefeuillehouder: J.G.M. Vissers & H.T.M. Bakker Ambtelijke coördinatie: Grondgebied Steller: H.J. Erkens en J. Peters	Bijlagen: 1. Beleidskader grootschalige zonnevelden gemeente Drimmelen (d.d. 4 september 2018). 2. A t/m e: De aanvraag, inclusief de daarbij behorende ruimtelijke onderbouwing. 3. Ontwerp-vvgb. 4. Ontwerpbesluit. 5. Herbeoordeling zonneparken RHDHV (d.d. 6 juni 2023). 6. Oplegnotitie RHDHV (d.d. 17 november 2023). 7. A Nota van zienswijzen en verslag van de hoorcommissie. + 7B Addendum Nota van zienswijzen 8. Brief van het college aan Zonnepark De Bergen B.V. (d.d. 27 oktober 2023). 9. Reactie van Zonnepark De Bergen. 10. Beoordeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (d.d. 24 oktober 2023). 11. Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak over Zonnepark De Bergen. 12. Verslag hoorcommissie 13. Verslag hoorcommissie	Ter inzage: 1. Alle bescheiden bij de aanvraag om de omgevingsvergunning en het ontwerpbesluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning.
--	---	--

SAMENVATTING

Uw gemeenteraad heeft op 13 september 2018 een beleidskader vastgesteld voor grootschalige Zonneparken. Vervolgens heeft u op 13 december 2018 een motie aangenomen en ons college opdracht gegeven om in februari 2019 een evaluatie aan uw raad voor te leggen. Naar aanleiding daarvan heeft uw gemeenteraad op 28 februari 2019 het beleidskader gewijzigd.

Op 15 oktober 2018 heeft Izzy Projects een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan ingediend ten behoeve van een grootschalig zonnepark in het buitengebied van Drimmelen, ten zuidoosten van de kern Terheijden (W2018-0499). Op 23 augustus 2019 heeft Izzy Projects het college verzocht de aanvraag op naam te stellen van Zonnepark De Bergen B.V. Bij besluit van 10 september 2019 is de gevraagde omgevingsvergunning aan Zonnepark De Bergen verleend.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft hierover een eendoordeel gegeven (op 16 februari 2022). De uitkomst hiervan is dat de omgevingsvergunning is vernietigd. De Afdeling was het met name niet eens met de naar voren gebrachte redenen waarom dit project wél was vergund en andere projecten waren geweigerd. De Afdeling vond de motivering niet toereikend om de verlening te kunnen dragen.

Het college is door de Afdeling opgedragen opnieuw een besluit te nemen op de ingekomen aanvragen voor zonneparkprojecten in Drimmelen, waaronder de aanvraag voor Zonnepark De Bergen. Het college mag pas nieuwe besluiten op de ingekomen aanvragen nemen, nadat uw raad zich definitief heeft uitgelaten over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de projecten in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen of een weigering om die verklaring te geven.

Bij vergadering van 4 juli 2023 heeft uw gemeenteraad ontwerp-verklaringen van geen bedenkingen afgegeven voor Zonnepark De Bergen en Zonnepark Moerseweg. Het college heeft dit oordeel van uw gemeenteraad overgenomen en op 18 juli 2023 de ontwerpbesluiten genomen tot het verlenen van de aangevraagde omgevingsvergunningen voor Zonnepark De Bergen en Zonnepark Moerseweg. Met ingang van 28 juli 2023 hebben uw ontwerp-verklaringen voor Zonnepark de Bergen en Zonnepark Moerseweg gezamenlijk met de ontwerpbesluiten van het college over deze zonneparkprojecten voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode was het voor een ieder mogelijk om een zienswijzen naar voren te brengen. Er zijn verschillende zienswijzen ingekomen (en de zienswijzen die later zijn ingekomen zijn coulanchehalve meegenomen). In een aantal zienswijzen zijn uw ontwerp-verklaringen van geen bedenkingen ter discussie gesteld. Voor degenen die een zienswijze naar voren hebben gebracht was het mogelijk om deze toe te lichten aan de hoorcommissie op 20 en 21 november 2023.

In het voorliggende raadsvoorstel wordt uw raad in overweging gegeven de definitieve verklaring van geen bedenkingen voor het Zonnepark De Bergen te geven vanwege (onder meer) een onafhankelijke herbeoordeling die door Royal Haskoning DHV is opgesteld. Bij dit voorstel zijn de ingekomen zienswijzen, de reactie van Royal Haskoning DHV daarop (als oplegnotitie) en het verslag van de hoorcommissie betrokken. Dit raadsvoorstel heeft geen betrekking op Zonnepark Moerseweg. Voor Zonnepark Moerseweg is ervoor gekozen (door en in overleg met initiatiefnemer) de behandeling van de aanvraag aan te houden, omdat de aanvrager nog bezig is om de zienswijze van de provincie te verwerken (door de aanvraag op dat punt nader te verduidelijken). Het Zonnepark Moerseweg zal in het nieuwe jaar ter besluitvorming aan uw gemeenteraad worden voorgelegd.

VOORGESCHIEDENIS

Uw raad heeft op 13 september 2018 het Beleidskader grootschalige zonnenvelden vastgesteld. Tegelijkertijd heeft uw raad besloten om voor initiatieven die passen binnen het Beleidskader grootschalige zonnenvelden een algemene verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Het college van burgemeester en wethouders ("het college") heeft eind 2018 acht aanvragen om een omgevingsvergunning ontvangen voor de realisatie van zonnenvelden in de gemeente Drimmelen, waaronder een aanvraag voor de realisatie van een zonnepark in het gebied tussen Bergen en Nieuwe Bredasebaan nabij de kern Terheijden ("Zonnepark De Bergen").

Op 28 februari 2019 heeft uw raad het Beleidskader grootschalige zonnenvelden gewijzigd vastgesteld. Bij besluiten van 28 februari 2019 en 27 juni 2019 heeft uw raad besloten en bevestigd dat het zonneparkproject De Bergen een ruimtelijk en maatschappelijk wenselijk initiatief is en dat er vanuit uw raad geen bedenkingen bestaan tegen het project. U heeft meermaals bevestigd dat Zonnepark De Bergen past binnen het Beleidskader. Op 5 juli 2019 zijn drie aanvragen ingetrokken. Op 12 september 2019 heeft uw raad besloten om geen verklaring van geen bedenkingen te geven voor de overige vier aanvragen voor zonneparkprojecten (Horenhilsedijk, Nieuwstraat-Vogelstraat, Moerseweg en Vierdendeelseweg). U heeft in de daarbij behorende besluiten aangegeven dat deze projecten ruimtelijk niet aanvaardbaar zijn.

Naar aanleiding van deze besluitvorming heeft het college aan Zonnepark De Bergen een omgevingsvergunning verleend en de overige aanvragen geweigerd. Het college was wettelijk steeds gehouden om het oordeel van uw raad te volgen. Vervolgens zijn de besluiten van het college, en daarmee de verleende omgevingsvergunning aan Zonnepark De Bergen, vernietigd door de Rechtbank bij uitspraken van 19 oktober 2020. In deze uitspraken heeft de Rechtbank het college opgedragen nieuwe besluiten te nemen op de aanvragen (met inachtneming van de uitspraken).

Het college was het niet eens met de uitspraken van de Rechtbank en heeft hiertegen hoger beroep ingesteld. Desondanks vond het college het toch zinvol om uw raad te vragen de aanvragen opnieuw te beoordelen ter versterking van de besluitvorming. Dit heeft geleid tot de besluiten van uw raad van 25 februari 2021, die een nadere motivering ten grondslag hebben gelegd aan de eerder genomen besluiten tot weigering en het afgeven van de verklaringen van geen bedenkingen. Bij herstelbesluiten van 6 april 2021 heeft het college, met inachtneming van de besluiten van uw raad van 25 februari 2021 over de weigering en het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen, een omgevingsvergunning verleend voor Zonnepark De Bergen en de overige aanvragen geweigerd.

Alle besluiten zijn getoetst door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ("de Afdeling") in hoger beroep (bijlage 11). In de kern genomen volgt de Afdeling het oordeel van de Rechtbank Zeeland – West-Brabant dat de beoordeling van de verschillende aanvragen niet juist is verlopen. De Afdeling overweegt dat bij de beoordeling van de aanvraag voor Zonnepark De Bergen een andere beoordelingsmaatstaf is gehanteerd dan bij de beoordeling van de andere zonneparkprojecten. Het heeft er volgens de Afdeling de schijn van dat Zonnepark De Bergen is bevoordeeld ten opzichte van de andere zonneparkprojecten. In dit kader wijst de Afdeling op verschillen tussen de beoordeling van Zonnepark De Bergen en de andere zonneparkprojecten.

Allereerst overweegt de Afdeling dat alleen bij de beoordeling van Zonnepark De Bergen de wijziging van het Beleidskader grootschalige zonnenvelden niet is tegengeworpen. Daarnaast overweegt de Afdeling dat bij de beoordeling van Zonnepark De Bergen – anders dan bij de

andere zonneparkprojecten – niet uitgebreid is stilgestaan bij de maatschappelijke weerstand tegen zonneparkprojecten in het buitengebied van Drimmelen.

Verder oordeelt de Afdeling dat bepaalde criteria en uitgangspunten in het beleidskader geïnterpreteerd zijn op een wijze die niet volgt uit het beleidskader. Het gaat om criteria en uitgangspunten waarop Zonnepark De Bergen goed is beoordeeld. Hierbij geldt volgens de Afdeling dat bij de beoordeling van de aanvragen een bepaald belang is gehecht aan het aspect 'een grote afnemer in de nabijheid' en de locatie van de projectgebieden, dat niet is gebaseerd op een van de criteria of uitgangspunten in het beleidskader. Ook de invulling van het criterium 'maatschappelijke meerwaarde' is naar het oordeel van de Afdeling niet in overeenstemming met het beleidskader.

De slotsom van de Afdeling luidt dat de aanvankelijke manier van toetsen van de aanvragen in strijd is met het beginsel van fair play.

Met de herstelbesluiten van 6 april 2021 zijn de gebreken in de oorspronkelijke besluiten volgens de Afdeling ook niet hersteld. De Afdeling ziet in de inhoudelijke beoordeling van de criteria en uitgangspunten in het beleidskader nog altijd een onjuiste uitleg van de criteria en een niet beargumenteerde voorkeur voor de aanvraag van Zonnepark De Bergen. Ter illustratie verwijst de Afdeling allereerst naar de beoordeling van de aspecten 'afstand tot grote afnemers' en de 'voorkeur voor een locatie aansluitend aan stedelijk gebied en rondom de woonkernen (randen rondom om de kern)'. Daarbij zijn volgens de Afdeling dubbele punten toegekend aan Zonnepark De Bergen voor dezelfde omstandigheid. Hiernaast oordeelt de Afdeling dat het onduidelijk is waarom Zonnepark De Bergen op de criteria 'ecologische en recreatieve betekenis en toegankelijkheid van het landschap' en 'landschappelijke kwaliteitsverbetering' hoger heeft gescoord dan de andere zonneparkprojecten. Tot slot overweegt de Afdeling in dit kader dat andere aanvragers niet in de gelegenheid zijn gesteld door het college om hun ingediende aanvragen aan te passen, waar Zonnepark De Bergen die gelegenheid wel heeft gekregen.

Gelet daarop is de Afdeling van oordeel dat de toetsing bij de herstelbesluiten opnieuw niet onafhankelijk en voor alle aanvragen op gelijke voet is uitgevoerd. De Afdeling concludeert dat zowel de oorspronkelijke besluiten als de herstelbesluiten geen stand kunnen houden. Ook de besluiten van 6 april 2021 zijn daarom vernietigd.

Het college dient aldus opnieuw te beslissen op de ingekomen aanvragen voor de zonneparkprojecten. Daarvoor moet opnieuw een verklaring van geen bedenkingen worden gevraagd aan uw raad, waarbij u een nieuwe afweging dient te maken met inachtneming van de uitspraken van de Afdeling. De aanvragen moeten beoordeeld worden aan de hand van het Beleidskader uit 2018, zoals dat te gelden had ten tijde van de aanvraag. Dat is belangrijk om te borgen dat de aanvragen gelijk worden beoordeeld. Gelet op de uitspraken van de Afdeling mag de beleidswijziging van 28 februari 2019 niet worden tegengeworpen aan de aanvragers.

Om te zorgen voor een motivering die de toets van de bestuursrechter wel kan doorstaan, is ervoor gekozen om het gerenommeerde onderzoeksbureau Royal Haskoning DHV, als externe en onafhankelijke deskundige, te vragen om de aanvragen (alle aanvragen) te beoordelen. Royal Haskoning DHV is gevraagd om een zorgvuldige herbeoordeling uit te voeren van de vijf aanvragen in verband met een omgevingsvergunning voor de zonnevelden. De opdracht is geweest dat de herbeoordeling in lijn moet zijn met het beleidskader uit 2018 – zoals dat te gelden had ten tijde van het indienen van de aanvragen – en met inachtneming van de uitspraken van de Afdeling van 16 februari 2022.

Het doel van het inschakelen van Royal Haskoning DHV is dat een gemotiveerd besluit kan worden genomen over het wel of niet verlenen van de omgevingsvergunningen en hiermee

uitvoering geeft aan de uitspraken van de Afdeling. Royal Haskoning DHV heeft haar bevindingen weergegeven in het rapport 'Herbeoordeling zonnevelden' d.d. 6 juni 2023 met kenmerk B18453-MI-RP-221215-1432. Ten behoeve van de zorgvuldigheid zijn de aanvragers eerst in de gelegenheid gesteld om zich over een conceptversie van het rapport uit te laten, voordat Royal Haskoning DHV een definitief rapport heeft aangeleverd. De definitieve versie van het rapport is gedeeld met uw raad.

HERBEOORDELING ZONNEVELDEN VAN ROYAL HASKONING DHV

In het rapport 'Herbeoordeling zonnevelden' heeft Royal Haskoning DHV haar bevindingen ten aanzien van de vijf aanvragen opgenomen (De Bergen, Horenhilsedijk, Nieuwstraat-Vogelstraat, Moerseweg en Vierendeelsweg. Dat rapport is bijgevoegd bij dit raadsvoorstel als bijlage 5.

Royal Haskoning DHV beschijft allereerst de aanleiding om te komen tot het opstellen van het rapport en beschrijft de doelstelling. De gemeente heeft haar gevraagd om ten behoeve van haar besluitvorming een deskundige en zorgvuldige herbeoordeling van de vijf aanvragen, waarbij de aanvragen worden getoetst aan het Beleidskader grootschalige zonnevelden uit 2018 (zoals deze te gelden had ten tijde van de ingekomen aanvragen) en met inachtneming van de uitspraken van de Raad van State d.d. 16 februari 2022.

Royal Haskoning DHV geeft vervolgens weer uit welke documenten de aanvragen bestaan. Die documenten zijn als bijlagen bij de herbeoordeling gevoegd. Deze documenten worden ook gedeeld met de gemeenteraad.

Na deze beschrijving gaat Royal Haskoning DHV over tot de werkelijke beoordeling van de aanvragen aan de hand van het Beleidskader grootschalige zonnevelden. Het Beleidskader bevat voor de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor grootschalige zonnevelden drie leidende principes, namelijk (1) dat een project maatschappelijke meerwaarde moet hebben, (2) dat het een landschappelijke kwaliteitsverbetering met zich moet brengen en (3) dat er een leerdoel mee wordt gediend. Daarnaast bevat het Beleidskader grootschalige zonnevelden uitgangspunten voor de afweging van locaties. Aan de hand hiervan motiveert Royal Haskoning DHV of en in hoeverre de aanvragen in overeenstemming zijn met het Beleidskader grootschalige zonnevelden.

Royal Haskoning DHV sluit haar herbeoordeling af met een weergave van de conclusies voor ieder van de vijf initiatieven. Uw raad wordt voorgesteld om aan te sluiten bij de conclusies van Royal Haskoning, waaronder de conclusies over de aanvraag voor het project De Bergen.

ZIENSWIJZEN, AANVULLENDE STUKKEN EN OPLEGNOTITIE ROYAL HASKONING DHV

Op 4 juli 2023 heeft uw raad als ontwerpbesluit aangegeven dat u het voornemen heeft om voor de aanvragen van Zonnepark De Bergen en Zonnepark Moerseweg een verklaring van geen bedenkingen af te geven (bijlage 3). Deze ontwerpbesluiten van uw raad heeft het college overgenomen in de ontwerpbesluiten tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het Zonnepark De Bergen (bijlage 4) en een omgevingsvergunning voor het Zonnepark Moerseweg. Tegen deze ontwerpbesluiten zijn verschillende zienswijzen naar voren gebracht.

Op maandagavond 20 en dinsdagavond 21 november 2023 was het mogelijk om de zienswijzen over Zonnepark De Bergen en/of Zonnepark Moerseweg nader mondeling toe te lichten aan de hoorcommissie van uw raad. Van deze mogelijkheid is door 12 partijen gebruik gemaakt.

In verband met de ingekomen zienswijzen heeft het college een brief toegezonden aan de aanvragers van Zonnepark De Bergen en Zonnepark Moerseweg (d.d. 27 oktober 2023), waarin het college aan beide aanvragers heeft medegedeeld dat zienswijzen zijn ingekomen

en waarbij de aanvragers in de gelegenheid is gesteld om deze (voor zover nodig) te verwerken (ook naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen van de provincie Noord-Brabant en het Waterschap Brabantse Delta – de brief die is toegezonden aan de aanvrager van Zonnepark De Bergen is bijgevoegd als bijlage 8).

Beide aanvragers hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt door de toelichting op de aanvraag aan te vullen. Vervolgens heeft het college de zienswijzen en de aanvulling van de onderbouwing toegezonden aan Royal Haskoning DHV. Het college heeft aan Royal Haskoning DHV de vraag voorgelegd of de nieuwe stukken leiden tot nieuwe inzichten ten aanzien van de bevindingen die eerder zijn weergegeven in het rapport 'Herbeoordeling zonnevelden' d.d. 6 juni 2023. Royal Haskoning DHV heeft een oplegnotitie opgesteld, waarin – samengevat – is geconcludeerd dat de ingekomen zienswijzen over het Zonnepark De Bergen niet leiden tot een andersluidend oordeel over de passendheid binnen het Beleidskader grootschalige zonnevelden (bijlage 6). Naar het oordeel van Royal Haskoning DHV is voldoende duidelijk dat Zonnepark De Bergen aan dit beleidskader voldoet. Het college ziet geen reden om aan dit oordeel te twijfelen. Uw raad wordt daarom in overweging gegeven om dit advies op te volgen.

WAAROM VRAAGT HET COLLEGE ENKEL OM DE BEHANDELING VAN DE AANVRAAG OM HET ZONNEPARK DE BERGEN TIJDENS UW VERGADERING VAN 14 DECEMBER 2023?

Er wordt voorgesteld om nu alvast een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het Zonnepark De Bergen. Met betrekking tot de aanvraag voor Zonnepark De Bergen heeft uw raad als ontwerpbesluit aangegeven dat u het voornemen heeft om een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Deze aanvraag is daardoor geschikt bevonden door uw raad voor het verlenen van een omgevingsvergunning. De aanvraag is volgens het college voldoende gereed voor een definitieve besluitvorming door uw raad. Royal Haskoning DHV heeft aangegeven dat de onduidelijkheden over het voldoen aan het Beleidskader voldoende zijn weggenomen.

Voor het Zonnepark Moerseweg is ervoor gekozen (door en in overleg met initiatiefnemer) de aanvraag aan te houden omdat de aanvrager doende is om de zienswijze van de provincie te verwerken, voordat de aanvraag voor besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

De aanvulling van de onderbouwing van Zonnepark De Bergen is volgens het college toereikend voor verdere besluitvorming. De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van het ontwerpbesluit:

- Een actualisatie van de stikstofberekeningen en de natuurtoets.
- Een toelichting op het gebruik van de kapschuur als inkoopstation.
- Een toelichting over de brandveiligheid en het plan bij calamiteiten.
- Een toelichting op de overeenstemming met het provinciaal beleid en het gebruik van landbouwgronden voor een Zonnepark.

Het college is van oordeel dat deze wijzigingen “van ondergeschikte aard” zijn. De wijzigingen hebben betrekking op de verduidelijking van de aanvraag en niet op de uiterlijke verschijningsvorm van Zonnepark De Bergen. Volgens vaste rechtspraak zijn dergelijke wijzigingen van ondergeschikte aard (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 7 februari 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:378, r.o. 2.1). Alleen als de wijzigingen betrekking zouden hebben op de lay-out van Zonnepark De Bergen, is het nodig om nader te beoordelen of sprake is van wijzigingen die niet van ondergeschikte aard zijn. Dat was hier niet nodig.

Er is volgens het college geen reden om ten aanzien van het voorliggende project de besluitvorming voor de omgevingsvergunning aan te houden. Ook gelet op de voortgang van

de gemeentelijke energietransitie is het van belang de aanvraag te behandelen. Het college wijst in dit kader op de afspraken die met de energieregio zijn gemaakt en het belang om duurzame elektriciteit op te wekken. Het college ziet geen reden om de behandeling van de aanvraag voor Zonnepark De Bergen aan te houden. Dat eerder alle aanvragen tegelijkertijd zijn behandeld, is in ieder geval geen reden om de behandeling aan te houden.

Bij de aanvragen voor Zonnepark Horenhilsedijk, Zonnepark Vierendeelseweg en Zonnepark Nieuwstraat-Vogelstraat zijn wijzigingen doorgevoerd, waarvan nog onderzocht wordt of deze van ondergeschikte aard zijn. Als dat niet het geval is, dan is voor deze zonneparkprojecten sprake van een nieuwe aanvraag.

Het geven van een verklaring van geen bedenkingen (en het verlenen van de omgevingsvergunning) voor Zonnepark De Bergen zal geen gevolgen hebben voor de behandeling van de andere zonneparken. Bij de beoordeling van de overige aanvragen (Horenhilsedijk, Vierendeelseweg en Nieuwstraat-Vogelstraat) gelden dezelfde beoordelingskaders, waaronder het Beleidskader grootschalige zonnevelden, zoals dat ten gelden had ten tijde van de aanvraag. Als uw raad een verklaring van geen bedenkingen afgeeft voor het Zonnepark De Bergen, dan betekent dat op zichzelf nog niet dat de overige zonneparken geweigerd of verleend dienen te worden.

Hierbij geldt dat alle ingekomen aanvragen over zonneparkprojecten door Royal Haskoning DHV op de eigen merites zijn en zullen worden beoordeeld. Uw definitieve beslissing over het geven of weigeren van een verklaring van geen bedenkingen voor Zonnepark Horenhilsedijk, Zonnepark Vierendeelseweg en Zonnepark Nieuwstraat-Vogelstraat is niet afhankelijk van de voorliggende besluitvorming over Zonnepark De Bergen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

In het Klimaatakkoord is afgesproken om ten minste 35 terawattuur (TWh) aan hernieuwbare elektriciteit te produceren op land in 2030. Deze doelstelling is verdeeld over 30 energieregio's. In de Regionale Energiestrategie 1.0 heeft de Energieregio West-Brabant als ambitie uitgesproken om gezamenlijk 2 TWh aan hernieuwbare elektriciteit op te wekken in 2030 en volledig energieneutraal te zijn in 2050. De landelijke en regionale energieambities zijn in overeenstemming met de ambities die de gemeente heeft in het kader van de zogenoemde "energietransitie". De ambitie van de gemeente Drimmelen – zoals door uw raad is bevestigd bij raadsbesluit van 10 februari 2022 – is om 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050 ten opzichte van het referentiejaar 1990. De gemeente wil bovendien in 2040 al ver op weg zijn om 'energie-neutraal' te worden.

Uiteindelijk kan de gemeente die ambitie alleen behalen door een totaalpakket aan maatregelen, waaronder het faciliteren van grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied. De realisering van zonneparken past ook binnen de afspraken die zijn gemaakt in de Regionale Energiestrategie 1.0. en – onder voorwaarden – ook binnen het Beleidskader grootschalige zonnevelden. Evenwel kunnen zonneparken slechts worden toegestaan als deze vanuit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar zijn. Royal Haskoning DHV heeft in de herbeoordeling getoetst in hoeverre de aanvragen voldoen aan de eisen die zijn gesteld in het ruimtelijk kader. Voor een gedetailleerde toets van de individuele aanvragen verwijst het college u naar deze herbeoordeling, de notitie van 19 juni 2023 en de recente oplegnotitie van Royal Haskoning DHV.

Het college stelt uw raad – kort gezegd – voor om **wel** een verklaring van geen bedenkingen te geven voor de voorliggende aanvraag die ziet op het Zonnepark De Bergen. In lijn met de herbeoordeling door Royal Haskoning DHV (zie pp. 24-36 van de herbeoordeling) wordt er voldaan aan het Beleidskader grootschalige zonnevelden. Uit de herbeoordeling volgt voorts dat de ligging van het projectgebied binnen de aanduiding 'wetgevingzone' -

omgevingsvergunning schootsvelden' ook (vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening) niet in de weg staat aan vergunningverlening (zie pp. 34-35).

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

Uw raad heeft een grote mate van vrijheid bij het vaststellen van (ruimtelijk) beleid en het nemen van ruimtelijke besluiten. Uw raad heeft het bestemmingsplan 'Buitengebied' vastgesteld voor de gronden waarop de aanvragen betrekking hebben, inclusief de aanvraag voor Zonnepark De Bergen. Dit bestemmingsplan staat de aangevraagde zonneparken niet rechtstreeks toe in het buitengebied van Drimmelen.

Gelet op de aanwezige waarden in het buitengebied en – meer specifiek – de agrarische betekenis van gronden, verdient het in algemene zin niet de voorkeur om grootschalige zonneparken toe te staan. Uw raad heeft het Beleidskader grootschalige zonnevelden vastgesteld. Voor projecten, die voldoen aan de voorwaarden uit het Beleidskader, kan een uitzondering op het verbod ten aanzien van zonneparken in het buitengebied worden toegelaten.

In de herbeoordeling heeft Royal Haskoning DHV het Zonnepark De Bergen beoordeeld. Geconcludeerd wordt dat het Zonnepark De Bergen in ruimtelijk opzicht passend is binnen het Beleidskader grootschalige zonnevelden en om die reden wordt uw raad wordt voorgesteld om de verklaringen van geen bedenkingen te geven. Naar het oordeel van Royal Haskoning DHV geven de ingekomen zienswijzen geen aanleiding voor een andersluidende conclusie. Dit is door Royal Haskoning DHV nader toegelicht in de oplegnotitie.

WAT GAAN WE DOEN?

Het college stelt uw raad voor om de verklaring van geen bedenkingen definitief af te geven. Als u dit voorstel overneemt, dan zal het college besluiten de omgevingsvergunning voor Zonnepark De Bergen te verlenen. Dit besluit zal vervolgens aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden (overeenkomstig artikel 3:13, eerste lid, van de Wabo). Gedeputeerde Staten krijgen zes weken de tijd om te bezien of zij zich kunnen vinden in het besluit. Als dat het geval is, zal het college de verklaring van geen bedenkingen en de omgevingsvergunning gezamenlijk en tegelijkertijd ter inzage leggen. Van deze terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier kennis worden gegeven in het Gemeenteblad.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

De aanvrager (thans: Zonnepark De Bergen B.V.) is hier een betrokken partij. Zij zal op de hoogte worden gesteld van uw beslissing omtrent het wel of niet geven van een verklaring van geen bedenkingen.

Ook degenen die een zienswijze naar voren hebben gebracht zijn betrokken. Zij zijn in de gelegenheid gesteld om hun zienswijzen nader mondeling toe te lichten tijdens een vergadering van commissieleden van uw raad. Degenen die een zienswijze naar voren hebben gebracht kunnen beroep instellen tegen het besluit van het college op de aanvraag. Die mogelijkheid staat ook open voor (andere) belanghebbenden die geen zienswijze naar voren hebben gebracht.

Hiernaast zijn de inwoners van de gemeente Drimmelen betrokken. Tijdens uw raadsvergaderingen in december 2018 en februari 2019 is duidelijk geworden dat er veel verzet is tegen de komst van grootschalige zonneparken in het buitengebied van de gemeente Drimmelen. Dit verzet was overigens niet gericht tegen het Zonnepark De Bergen.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

De kosten van de verklaring van geen bedenkingen zijn niet hoger dan bij andere besluiten. Het is niet uitgesloten dat derden beroep instellen bij de bestuursrechter tegen beslissing van het college op de aanvraag, waarvan de besluitvorming van uw raad over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen deel uitmaakt. Hier kunnen kosten vanwege de procedure mee gemoeid zijn.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

In plaats van het geven van een verklaring van geen bedenkingen kunt u besluiten tot het weigeren van de verklaring van geen bedenkingen. Het is aan uw raad om te besluiten of u dat wilt. Als u meent dat de voorliggende aanvraag voor het Zonnepark De Bergen niet in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening (waaronder de voorwaarden uit het Beleidskader grootschalige zonnenvelden), dan kunt u alsnog besluiten tot het weigeren van de verklaring van geen bedenkingen.

Als wordt gekozen voor dit alternatief (het weigeren van de verklaring van geen bedenkingen), dan verdient het omwille van de zorgvuldigheid de voorkeur om de gewijzigde beslissing als ontwerp opnieuw ter inzage te leggen.

Het is het goed mogelijk dat de aanvrager bij de bestuursrechter opkomt tegen een definitieve weigering van haar aanvraag. Hier kunnen kosten vanwege de procedure mee gemoeid zijn.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN WAT IS DE VERVOLGPCEDURE?

Het college neemt na besluitvorming van uw raad een definitief besluit. Als u besluit de definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven, dan zal het college de omgevingsvergunning verlenen voor het Zonnepark De Bergen. Zonder verklaring van geen bedenkingen van uw raad kan het college geen begunstigend besluit ter inzage leggen (op grond van artikel 2.20a van de Wabo).

Omdat Gedeputeerde Staten een zienswijze naar voren hebben gebracht, kunnen zij een zogeheten 'reactieve aanwijzing' geven (artikel 3.13, tweede lid, van de Wabo). Dit zou betekenen dat Gedeputeerde Staten van oordeel zijn dat een provinciaal belang zich verzet tegen het besluit op de aanvraag. Op grond van artikel 3.13, eerste lid, van de Wabo is het college verplicht om eerst aan Gedeputeerde Staten te vragen of de zienswijze voldoende is overgenomen in het definitieve besluit op de aanvraag. Als Gedeputeerde Staten van oordeel zijn dat het besluit in stand kan blijven, dan zal het college het besluit op de aanvraag ongewijzigd ter inzage leggen.

Van deze terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier kennis worden gegeven in het Gemeenteblad en 't Carillon. Gedurende deze periode is het voor degenen die een zienswijze naar voren hebben gebracht en (andere) belanghebbenden mogelijk om bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant beroep in te stellen tegen het besluit van het college en (als onderdeel daarvan) de verklaring van geen bedenkingen van uw raad. Op de beslissing op de aanvraag is de Crisis- en herstelwet van toepassing. De realisatie van een zonnepark is namelijk een project als bedoeld in categorie 1.1. van bijlage 1 van deze wet. Dit betekent onder meer dat de belanghebbende in het beroepschrift moet aangeven welke beroepsgronden hij of zij aanvoert tegen het besluit. Het is dus niet mogelijk om een zogenaamd "pro forma-beroepschrift" in te dienen (een beroep op aan te vullen gronden).

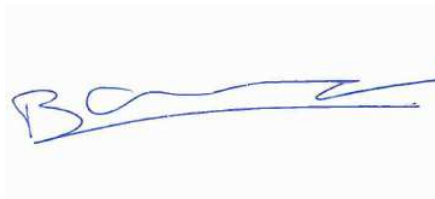
Burgemeester en wethouders van Drimmelen
Made, 28 november 2023

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A.J.M. Martens', written over a horizontal line.

Deze brief is getekend namens:

A.J.M. Martens

Gemeentesecretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'B.H.G. Scholtze', written over a horizontal line.

B.H.G. Scholtze

Burgemeester

De raad van de gemeente Drimmelen;

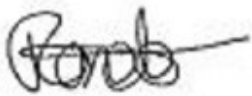
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;28 november 2023

B e s l u i t :

De verklaring van geen bedenkingen te geven voor de aanvraag omtrent het realiseren van het project Zonnepark De Bergen in Terheijden voor de duur van 25 jaar zoals beschreven in de documenten die als bijlagen bij voornoemd voorstel zijn opgenomen.

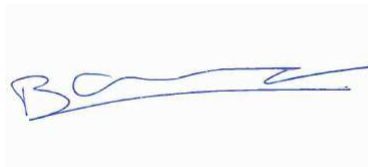
Made, 14 december 2023

de raad voornoemd,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ronde', with a horizontal line extending to the right.

F.M.C. Ronde

Griffier

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Scholtze', with a horizontal line extending to the right.

B.H.G. Scholtze

Voorzitter raad